

Haska inūbariai Jesus Cristō João unāmani hātxakiaki

APOCALIPSE

Na hātxa Joāonē hatu keneshunikiaki, na hātxarā

1 ¹Ha dukū Deusū Jesus Cristo ishanai unāmaniki. Hanushū eari samama hawaira haskashanai ea ē hawē tsuma João unāmakatsis ikī hawē nai tsuma Jesus Cristō yunua ea uimaxinaki, na haska inūbariai dasibi nū hawē tsumabū tapitā hatu yusikubaishanū ea unāmakinā.
²Haskawē taeshū Deusū hātxa inū, Jesus Cristō ea unāmaxina ē nīkaxina inū, dasibi ē uīxina hawa txanitzakama ē matu yui kayabiaii. ē hātxa txanima uīkī nīkairakāwē.

³Tsuabūra na ē hātxa hatu yuiaibu inū habū na hātxa nīkatā: “Txanimaki”, ikī txibākubaishanaiburā, Deusū habu benimawashanikiki, haska inūbariai txanini ma hamapai tashni taeai uīnā.

⁴Mā Jesus txibaibū ha sete yusinanaī itxamisbu tibi Ásia mai pakeanuabuū, ē Joāonē, ē matu kene bumai nīkairakāwē. Ha ini inū, ikūkainai inū, ana hushanaitū, nukū Deusunā, hau matu duawakī hawē pepa matu inākī unānuma matu hiwemakubainūwē. Habiaskari wakī ha sete yushī pepa hawē shanē ibu tsauti bebū mapuabu hau habū habiaskari matu wanūbūwē. ⁵Ha dikabi Jesus Cristo hawa txani txakaisma mawatā ha dukū bestēni inū mai hirabi anu habu shanē ibu betsapa binui hatū shanē ibumisrā, hau hatū matu unānuma hiwemarianūwē. Ha inū, nuku abui nukuwē nuikī nukū txakabuwē taea mawakī hawē himi habakī nuku buashūrianiki. ⁶Na habiatiā hawē Epa Deus dayashuni nuku habe hātxanika wakī hatū nuku shanē ibu keska waniki. Haskawē taea dasibi hawenas kuxipa haya inū pepa hayakē niti ikama kēwākubainākāwē. Haskakirā.

⁷Uīa. Nai anua nukū Shanē Ibu nai kuīwē huai dasibibū uīshākanikiki.

Ha dikabi habū hatu tenāmanibu inū
 habū danāmisbu mai hirabi anu manibaunabū
 uī datei kashashākanikiki.
 Haskashākanikiki, txanimarā.

⁸Hanua mai hayariama nukū Shanē Ibu Deus dasibi kuxipahaira hiwea haya inū, natiā hiwekūkainai inū, ana hushanaitū ea yuikī: “Ea dukū ē hiweni inū ē hawē henea debesekeaki”, ea washuki.

Jesusū Joāo betsa watā uīmanikiaki, na hātxarā

⁹Ea ē matū betsa Joāonā, matu keska Jesuski dasia Deusbe shanē ibuaiibe nia betsa betsapa tenei txítuāma Jesusū kuxipawē ē binukubainaii. Ha inū, Deusū kakape yusikī Jesusū nuku mekekatsis ikai shabakabi ē hatu yuikubainaiwē taeshū na natukā hawē kena Patmos anu ea nitxiābu ¹⁰nukū Shanē Ibu hanu bestēni shaba domingo betsatiā Deus ē yushikī nukushū ea betsa wa ē nīkaya ē petxiurishū hui kuxipahaira trombeta mimawati keskawē ¹¹tsuāra ea yuikī:

“Hawara ē mia uīmai unaki keneshū Ásia mai pakea anu ha sete yusinanaí itxamisbu tibi anu bumashawē, Éfeso anu inū, Esmirna anu inū, Pérgamo anu inū, Tiatira anu inū, Sardes anu inū, Filadélfia anu inū, Laodicéia anurā”, ea waya

¹²tsuā ea hātxa wai dabanē uīnū ika nasauketā uīkī haki bī tsautī sete ouro mane txāka daka tsaubauna uīkī ¹³ha namakis huni kayabi keska nia ē uīshuki. Hakiri matu yuīnū nīkakawē. Hawē tari txaipa hupushku anu kesua inū, hawē ouro mane nanesheketi shutxi putxinī kesuaki. ¹⁴Ha inū, hawē bu hushupahaira inū, hawē beru txi here txasha keskaki. ¹⁵Ha inū, hawē tae mane taxipa betsa hawē kena latão reluzente txi merā napua txashahaira keskaki. Ha inū, hawē hui hene diri ikai nīka keskaki. ¹⁶Ha inū, hawē mekē yusiuri sete bixi tsuma inū, hawē hashpanu nupe detenameti txaipahaira kenu dabeya tukuā hayaki. Ha inū, hawē besu bari keska txashakī shabawaki.

¹⁷Haska uī hawē tae namā mawa keskai tsistikaī ē tī ika daka hawē mekē yusiuri ea mekī yuikī:

“Dateyamawe. Earā, ea dukū ē hiweni inū ē hawē henea debesekeaki. ¹⁸Ea ē hiwea ē mawani natiā ana ē bestēni niti ikama ē hiwepakeaii. Ha inū, hiwemati kuxipa inū kupiti kuxiparā, ea besti ē hayaki. Hanu mawai ikibi ishanaibu anurā, eā besti ē yunutiruki. ¹⁹Dasibi mī uīshu inū, na habiatīaikai inū, haskarara inūbariai unaki hatu keneshūriwe. ²⁰Ha hawara hunea mī uīshu shabakabi mia yusinū nīkawē. Ha sete bixi ē mekē yusiuri ē tsuma mī uīshurā, ha sete mae itxamisbu tibitū merabenā Deus yuishunikaki. Ha dikabi haki bī tsautī sete ouro mane txāka daka mī uīshurā, ha sete mae ikūwaību itxamisbuki”, iwanā,

Éfeso anuabu dukū keneshū bumai txani taenikiaki, na hātxarā

2 ¹ana Jesusū ea yuikī:

“Ha mae anu hatū Deusū hātxa yuishunika Éfeso anua itxamisbu mekeia na hātxa ē mia yuiai keneshūriwe: ‘Ha sete bixi ē mekē yusiuri ē

tsuma inū haki bī tsauti sete ouro mane txākā daka namakis anu ē nimistū na hātxa ē matu yuiai nīkairakāwē. ²Ea txibākī ea dayashūkī bika tenei mā txītuābumaki. Ha inū, tsuabūra matu parāmisbū yuikī: Jesusū kuxipawē ē hawē yununikaki. Ea nīkakāwē, ikaibu unātā hatu danākī ³ē hātxa heneama ea duawanū ika ewē taea nuitapabiai punu nukai txītuāma mā txibākubainai ē matu unaīi. ⁴Hakia na bestiwē ē matu txiteai nīkakāwē. Ha dukū ea ikūwākī taewakī mā ea duahairawakubaini keskama mā ana habias keska ea wamaki. ⁵Haskawē taeshū haska mā ea duawakī taewani keska hani mā benukañimamē, ana xināhairatā matū huīti pewakī xinā betsa watā ana Deus anu txītūtā ea txibākubaikāwē. Hamē mā haska betsa wamakē matu anu ana kashū matu danākī matū ouro mane txākā daka matu anua mebiķī ē tsekashanaii. ⁶Hamē ha paranānāmis Nicolau txibāmisbu ē danātxakayamamis keska wakī matūri mā hatu abuabuma ē unaīi. ⁷Mā pabīkiyabunā, Yushī Pepatū ha mā itxamisbu matu yuiai nīkakāwē: Tsuabūra ea danāma habū maemakī binumisburā, mae pepa naiuri hanu Deus hiwea anua hawē benimai hiweti hi bimi ē matu pimashanaii, niti ikamarāi, iki”, ea washu ē matu keneshunaii.

Esmirna anuabu keneshū hatu bumaniaki, na hātxarā

⁸Ana Jesusū ea yuikī:

“Ha hatū Deusū hātxa yuinika Esmirna anu itxamisbu mekea anu na hātxa ē mia yuiai keneshūriwe:

‘Earā, ea dukū ē hiweni inū ē hawē henea debesekeaki. Mawabiata ē ana bestēni ē hiweatū ē matu yuiai nīkakāwē. ⁹Natiā bika betsa betsapa tenei hawauma mā nuitapaibu ē unaīi. Haskabia txanima matū manakuti itxapa nai anu matuki nū tana mā hayaki. Ha inū, habu matukiri hātxa atimapā hātxai inū ibubiskiri yui: Ē judeuki, ibiai ikū kayabiwama haska Satanásā abuai besti txibāmisbu ē hatu unāriaii. ¹⁰Matu bika memashanaibuwē taea dateyamakāwē. Eska wakī diabō bestibu matu hatu atximatā bitxiti hiwe anu matu bitximashanikiki. Haska wakī dasibi mā ea ikūwaibū matu bika tenemaibu hawē matu unāti wakeakeshākanikiki. Haskawē taea dez dia besti haska matu tenemaibuwē taea txītūyamashākāwē. Matu itxakawakī matu tenābiaibū tenekubaishākāwē. Matu haska waibuwē taeshunā, eānā, matū manakuti inākinā, hiwea kayabi ē matu ināshanaii. ¹¹Mā pabīkiyabunā, Yushī Pepatū ha mā itxamisbu matu yuiai nīkakāwē: Tsuabūra ea danāma habū maemakī binumisburā, ana haria dabeki mawakī txi here meama ishākanikiki’”, ea washu ē matu keneshunaii.

Pérgamo anuabu keneshū hatu bumaniaki, na hātxarā

¹²Ana Jesusū ē João ea yuikī:

“Hatū Deusū hātxa yuinika Pérgamo anu itxamisbu mekea na hātxa ē mia yuiai keneshūriwe:

‘Ê mane nupe txaipahaira kenu dabeya hayatū ë matu yuiai nîkakâwē.
 13 Hanu Satanás shanē ibui tsauwa anu mā hiweabu ë unaiī. Ha inū, Antipas ë hâtxa yuishunika txítuâma matū mae anushū tenâbianibû ha xinaí maturi txítuâma eki hawa dakeama yurabuki txanikī ë yusña ikûwâkī mā txibâkubainai ë unâriaii. 14 Mâ haskabia kanei eska tibi matu anu hayabu matu yuinû nîkakâwē. Ha mā habube itxabiamis hatiribû Balaãoñ yusñi putabumaki. Israelbu hau Deuskiri txakabushanibû Balaãoñ nawa shanē ibu Balaque yusñtxakakî yuikî: Hatu beyusmakî yushî dami kêwâti betsa nami inâxinabu hatu pimashâwē, ani inû matû bake txipaxbe hatu txutanamemati hatu xinâmashâwē, ani haska heneabumaki. 15 Ha dikabi hatiritû Pérgamo anushû Nicolaû hatu yusñtxakani txibâkî putabumariki. 16 Mâ hatiri haskabia Deus mā txibâkatsis ikairâ, matû txakabu henetâ matû xinâ betsa watâ Deus anu berikâwê. Tsuara haskabumaké samama hatu anu kashû habû txakabuwaibu kupikî na ë nupe txaipa ë hashpanu ë tukuâwê ë hatube detenamei kashanaii. 17 Mâ pabîkiyabunâ, Yushî Pepatû ha mā itxamisbu matu yuiai nîkakâwê: Tsuabûra ea danâma habû maemakî binumisburâ, pewê kupikî misi naiuria Deusû hunemis ë hatu pimashanaii, nai anu unânuma ebe hatu hiwemakinâ. Ha inû, kena bena nêkati hushupaki hatû kena nea ë hatu inâriashanaii. Ha habû biaibû besti ha kena unâshâkanikiki, tsua betsâ unâtirumarâ”, ea washu ë matu keneshunaii.

Tiatira anuabu keneshû hatu humanikiaki, na hâtxarâ

18 Ana Jesusû ea yuikî: “Hatû Deusû hâtxa yuinika Tiatira anu itxamisbu mekea na hâtxa ë mia yuiai keneshûriwe: ‘Ê Deusû bakë, na ë beru txi here txasha keska inû na ë tae mane taxipa betsa hawë kena latão reluzente dëke dëke aka txashahaira keskayatû ë matu yuiai nîkakâwê. 19 Haska matû xinâ pepa hayashû ea txibaî mā hiwekükainai ë unaiî. Haskakê nuinamekî ea ikûwaî txítuâma ea txibâkî ea duawanû, iwanâ, hamapai betsa betsapa pepa mā akî taewani mā binumai ë unâriaii. 20 Mâ haskabiai eska besti matu anu hayaki. Ha aîbu mâ Jezabel wamis hatû txakabuwaikiri mā nemaisma ha bestikiri matu yuinû nîkakâwê. Ha Jezabelî matu parâkî yuikî: Eäri Deusû hâtxa ë yuimiski. Ea nîkakâwê, matu watâ mâ ë tsumabu bestibu matu itxawashû yusikî yuikî: Aîbu mî aîmabe mî txutanamearâ, peki. Huni mî benemabe mî txutanamearâ, periki. Hamapaibe txutanamearâ, periki, akî pitikiri matu yuikî: Ha yushî dami betsa kêwâti nami inâmisbu mâ piarâ, hawa txakabumaki, iwanâ, matu parâkî matu txakabuwamakubaîmiski. 21 Hamê hau Jezabelî hawë txakabu henekî hawë xinâ betsa wanû ishû ë manakabia xinâ betsa wakatsi ikama hawë kemu txutanametikiri henekatsi ikamaki. 22 Haskakê kupikî ë isî txakabu tenemashanaii. Ha inû, ha aîbu Jezabel inû dasibibû ha txibaî habe txutanamei

atimapamisbū ē yusīa danākī hamapai txakabuwē kemumisbu bikahaira ē hatu tenemashanaii, habū hawē yusīa danābumarā. ²³Ha inū, ha aībū hātxa nīkamisbu tenākī ē hatu yamawashanaii. Ē hatu haska waya dasibibū xinā inū habū huīti ē unāhairamis habū ea ikūwākī txibāmisbū txanima unāshākanikiki. Ha inū, hatiribū haska hiwea abumisbu unātā pepabu pepawē hatu kupikī txakabubu txakabuwē ē hatu kupishanaii.

²⁴Hamē Tiatira anushū ha aībū yusīa danākī Satanásā xinā hunea hawē kuxipawē dayanū ishū hatiribū mā unākatsi ikabumarā, mā pekē matukiri ē ana hātxa hayamaki. ²⁵Hakia na besti matu yuinū nīkakāwē. Deusū yusīa mā haya ha txibākī henepakeyamashākāwē, ē ana kayushanairā. ²⁶Tsuabūra ea danāma txakabu maemakī binumisburā, hawa heneama haska ē abuai apakemisburā, hanu ē ana huai anu ē hatu shanē ibu wakī kuxipa washanaii, hau nawa shukuabu mekenübunā. ²⁷Haska ē Epā ea yunua ē habe shanē ibumis keska wakī shanē ibukī ea txibākubaīmisbū hatu mekebiabu ē hātxa nīkaisbuma mane mestēti tsumashū mā hatu yamawashanaii, haska mai kēti wamistū hawē kēti txakabu pusamis keska wakinā. ²⁸Ha dikabi pena bixi txashamis keska ē matu ināshanaii. ²⁹Mā pabīkiyabunā, Yushī Pepatū ha mā itxamisbu matu yuiai nīkakāwē”, ea washu ē matu keneshunaii.

Sardes anuaburi keneshū hatu bumanikiaki, na hātxarā

3 ¹Ana Jesusū ea yuikī: “Hatū Deusū hātxa yuiniaka Sardes anu itxamisbu mekea na hātxa ē mia yuiai keneshūriwe: ‘Ha sete Deusū Yushī ē haya inū ha sete bixi ē tsumashū ē mekeatū ē matu yuiai nīkakāwē. Haska mā hiweshū hatu kaka hawērua nīkamabiai uke merā mā mawa keskabu ē matu unaiī. ²Hanua haska Deusū matu xināmakī hawē hātxa matu txibāmakatsis ikai txibākī mā keyuriamahaira unākī matu yununū nīkakāwē. Ē hātxa unāhairabiakī mā akī pewamaki. Ana txibāma mā hakimakī mā ma heneaīi, mawai keskairā. Mā tsuabura haskarā, usha besteī keskatā matū huītinī xinā mestēwātā ana ē Deus txibāhairakubaīkāwē. ³Hanushū Deusū hātxa yusinābū matu yusīabu mā nīkani xinākāwē, xinā betsa watā ana txibā taewakinā. Hamē mā ea nīkakatsi ikabumakē yumetsu hune humis keskai mā ea manatxakaya hatiara eari hune hushū ē matu datetuxishanaii. ⁴Habiaskabiakē hatiri Sardes anuabū hawa txakabuwakī mā kaneisbumaki, matū tari detsis keska wamarā. Haburā, ebetā tari hushupa sawea ebe mapushākanikiki, haska habu pepakī binumisburā. ⁵Tsuabūra ea danāma habū maemakī binumisburā, tari hushupa saweshākanikiki. Ha dikabi hatū kena Deusū hiwemati una anua ē tere akama ishanaii. Hanushū ē Epa inū hawē nai tsumabu bebū hatu nitxītā ē habu hatu unāmashanaii. ⁶Mā pabīkiyabunā, Yushī Pepatū ha mā itxamisbu matu yuiai nīkakāwē”, ea washu ē matu keneshunaii.

Filadélfia anuabu keneshū hatu bumanikiaki, na hātxarā

⁷Ana Jesusū ea yuikī: “Hatu Deusū hātxa yuinika Filadélfia anu itxamisbu mekea na hātxa ē mia yuiai keneshūriwe: ‘Ea ē meribi inū ē txanimahaira Davi kuxipa ini keska binua hawē bepēti chavez ē hayaki. Tsuāra ha mae bepeā tsuā beputiruma inū ha mae bepua tsuā bepētirumaki. Haska mekeatū ē matu yuiaii. ⁸Eānā, dasibi mā akubainai ē unaii. Uīkāwē. Matu bebū matu anu beputi bepēmana keska hawa tsuā matu bepētiruma ē matu bepēshunaki. Haskawē taea mā txituāma ē hātxa txibākī mā kuxipa mirī hayabia eki dakeama hatu yuikī: ē Jesusunabuki, mā imiski. ⁹Ha inū, judeubu betsabu haska Deusū abuai akamabia hātxawē besti yuikī: Nū judeubuki, ibiakī Satanás txibākī haska abuai ashūi hiwemisbu judeubu kayabibumarā, ē matu abuhairamis hau unānūbū hatu babu watā matū tae namā ē hatu dāti imashanai manayukāwē. ¹⁰Ha inū, itxakanikatū mai hirabi anu dasibi maniabu hatu bika tenemakī itxakawayá mā Filadélfia anuabū ē yusīa hātxa txibākī hawa mā heneismakē matu merabewakī hawa putama ē matu keshekubaishanaii. ¹¹Ha inū, matū pepa hawē kupiti hau tsuā matu biābaiyamashanū ē yusīa xinākī txibākī heneyamakāwē, ē samama ana txitūkirāshanairā. ¹²Tsuabūra ea danāma habū maemakī binumisburā, hanu ē Epa Deusū hiwe anu hawē txibu betsabu keska tsuā betsetiruma keska ē matu washanaii. Hanua mā hani ana kaibainama inūbariaii. Haska inū, ē Epa Deusū kena matuki kenekī netākī hawē mae Jerusalém Bena ha mae nai anua butushanai hawēri matuki kenekī netākī ē kena benari ē matuki netāshanaii. ¹³Mā pabīkiyabunā, Yushī Pepatū ha mā itxamisbu matu yuiai nīkakāwē”, ea washu ē matu keneshunaii.

Laodicéia anuabu keneshū hatu bumanikiaki, na hātxarā

¹⁴Ana Jesusū ē Joāo ea yuikī:

“Hatu Deusū hātxa dayashunika Laodicéia anu itxamisbu mekea na hātxa ē mia yuiai keneshūriwe. ‘Dasibi Deusū hakiri yuiai ē Habiaskaki, imistū mai hirabi inū nai hirabi damiwakī ewē Deusū ani txanima hātxa besti txani ē kaneismatū ē matu yuiai nīkakāwē. ¹⁵Mā ea txibāhairama inū ea danāhairakubainama mā xinā bekashnaibu ē unaii. Haskatimaki. Tsuabūra ea txibākatsis ikī hau ea txibā kayabinūbūwē. Hakia tsuabūra ea txibākatsis ikabuma danākī hau ea hene kayabinūbūwē. ¹⁶Hamē tsuabura ekiri xinā bekashnarabe maniabuwē taeshū hanaī keskakī ē matu putashanaii. ¹⁷Haska inū, matūmebi xinākī yuikī: Mabu itxapa haya pei itxapa haya dasibi ē hayaki, ikī mā xinābiakī ē yusīa xinākī mā txibābumawē taea mā ibubis nuitapai hawa hayama bekū tariuma keska mā hiwekūkainaii. ¹⁸Hamē tsuabura mā pepakatsis ikaibu matu yusīnū nīkakāwē. Dasibi pepa has mā hayakatsis ikairā, ouro txiwē kuakī has

wa mā bikatsis imis keskakī ē yusīa kayatapia ea anua bikāwē, hawē kemutapatirā. Ha inū, matū yura mā hawē dakeai hunenū ishū tari sawea keskakī matū txakabu ea buamanū ishū tari hushupa ea anua bia keska wakī matū txakabu henetā ea txibákubaíkawē. Ha inū, uī pewanū ika beru daūwē ika keskakī ē yusīawē matu kaya watiru ea anua biriakawē. ¹⁹Ha inū, dasibi mā enabuwē nuikī matu merabewa bestinū ishū hātxa kuxipawē matu ha akī ē matu yusīshuwē taeshū ē yusīa nīkakī pewatah matū xinā betsa watā xinā txākāhaira bestikūkaíkatsis ikirā, Deus anu berikawē. ²⁰Uīa. Matu tibi haibuwakatsis ikī matū beputi keska matū huīti anushū eā ē matu kenakī akawai. Tsuāra ē hui nīkatā ebe haibunamekatsis ikī beputi keska matū huīti mā ea bepēshuna matū hiwe anu hikitā ē matubetā pikatsis ikai. ²¹Tsuabūra ea danāma habū txakabu maemakī binumisburā, hatu manakukī ea dapi tsauamakī ē hatu shanē ibumashanaii, haska eā ē binu keyuni ē Epa dapi tsauwa ē habe shanē ibuni keska wakinā. ²²Mā pabīkiyabunā, Yushī Pepatū ha mā itxamisbu matu yuiai nīkakawē”, ea washu ē matu keneūshunaii.

Nai anushū Deus kēwaību Joãoñe uñikiaki, na hātxarā

4 ¹Haska nīkaxina inū hati uīshu naiuri besushū beputi bepeā uītā hui trombeta mimawati kuxipa keskawē hawē dukū Jesus hātxai ē nīkaxina ana habiāwēri ea hātxa wakī yuikī: “Ea anu inayuwe, mī inakē haskarara ana betsa betsapa inūbariai ē mia uīmairā”, ea watā

²hawaira ea betsa watā ē yushīki dasitā ea uīma nai anu inashū ē uīshu matu yuinū nīkakawē. Hari Shanē Ibu haki tsautiki nukū Epa Deus tsauwa ē uīshuki. ³Ha tsauwa hawē yurarā, jaspe keska kasmai sardônica keska nēkati karuhaira txashahaira bakamana bakamana ikaya hawē tsauti kesukawana namakis nawā bai tapia esmeralda nēkati nāketapa keska txasha txasha ikikiki. ⁴Hanua Deus shanē ibu haki tsauti anu 24 tsauti betsa hanu serebauna uīkī 24 mekenikabu habu haki tsauwabu tari hushupa sawea shanē ibū ouro mane maiti maiabu ē uīayā ⁵Deus hanu tsauwa anua kana bakatā tī ikaini dāka ikainaya Deusū besuuri hawē merabenā yushī sete nāparina bī dekuia nitxībauna txasha keskabuki. ⁶Haska inū, tsauti besuuri iānēwā beshnāhaira bakamanaya ha dapi hiweabu dabe inū dabe ha tsauti anu mapubauna habū besuuri beru sākā daka inū hatū petxiuri beru pesākā dakabu ⁷ha dukū inu ewapa betsa hawē yura leão keska ha katxu ina awa bake keska ha katxu betsa hunī besuya keska ha katxu betsa tete ewapa nuyai keska ⁸hatibu seis pūyā peiya habū yura hirabi hawē berunati txasha dakabū bariri inū mexu merā Deus kēwākī habū heneisbumā yuikī:

“Mī pepahairaki.

Mī dasibi kuxipa binuaki.

Mai hayariama nukū Shanē Ibu Deus

dasibi kuxipahaira hiwea haya inū,
natiā hiwekūkainai inū,
ana mī butushanai nū unaiī”, ikī

⁹Deus niti ikama hiwea ha dabe inū dabe hiweabū hamapai pepa hakiri xinākī hawē pepakiri yuikī kēwāibū ¹⁰ha 24 mekenikabū kēwāriakī dāti ishū shanē ibuhairawakī habū hatū ouro mane maiti mabikitā inākī hawē tae namā mātxitā yuikī:

¹¹ “Dasibi damiwaki
mī xināwē hamapai dasibi mī damiwani
mī nukū Shanē Ibu inū
mī nukū mekenika yushī Deuski.
Haskawē taeshū mia besti kēwākī
nū mia duawakubainaii”,
akaibu uīkī ē matu keneshunaii.

Txashuwā bakē una sebi keneya txurenikiaki, na hātxarā

5 ¹Hanushū ē nīkaya una sebi kene dabeya uke merā inū bemaki keneya sete hawē tsamia tsuā hune mekī bepētiruma inū txureriamā unātiwē tsami dakabirana Deus hawē tsautiki tsauhshū hawē mekē yusiuriawē tsuma ē uīayā ²nai tsuma kuxipatū uībaūkī hui kuxipawē habu yukakī:

“Tsua pepa kuxipahairatū atirumē? ha una tsamia tibi dashnukī hatū txureairā”, hatu wa ³hakia nai anu inū, mai anu inū, hanu mawabū yushī maniabu anu tsua pepahaira hayamakē tsuā txureshū uītirumakē ⁴txanima tsua pepa kuxipa hushū txureshū uītirumawē taea nui ē kashahairaya ⁵mekenika betsā ea yuikī: “Kashayamawe. Shanē ibu Davī baba betsā ha Judā baba yuinaka dasibibū shanē ibu inu betsā hawē kena leāo nū dabimis pepa kuxipahirakī haki sinataibu maemanitū ha unāti tsamia tibi hatū dashnu dashnu akī keyutā ha una txuretiruki. Manayuwe”, ea waya

⁶hanushū Deus tsauwa naxui ika namakis ha hiweabu dabe inū dabe mapubaunabu inū habianuri ha 24 mekenikabu tsubaunabu anu ha namakis naxui ika txashuwā bake hawē yura txatxinibu mawa keska nia sete mashūyā inū sete beruya ē uīshuki. Txashuwā bake hawē sete berurā, ha hawē yushīwē mai hirabi anu Deusū hatu yusīmakubainairā, haska ē uīshuki. ⁷Hanushū txashuwā bake ha Deus hanu tsau anu kemashū hawē mekē yusiuri anua una sebi bitā tsumakē ⁸hanua benimahairakī ha hiweabu dabe inū dabe inū, ha 24 mekenikabū hatū mimawati betsā hawē kena harpa inū ouro mane kētxa ni pei inīti ha kuashūti keska mata haska hawenabu Deusbe hātxamisbu tsumashūri habu dasibibū txashuwā bake kēwāi haki dāti itā ⁹dasibibū nawati bena huiwē nawakī yuikī:

“Mī pepahairaki.

Mawakī mī himiwē yura shukuabu tibi anua inū,
nawa tibi anua inū,
hātxa tibi anua inū,
mai pakea tibi anua Epa Deus bishūkī
hawenabu hatu wakī

¹⁰ Deusbe hātxashunikabu mī ma hatu waniki.

Deusbe hanu shanē ibushanaibu hatu wanishū
mai anua habu shanē ibushākanikiki.

Haskakē miā besti Deusū una bishū mī txuretiruki.

Mī pepahairaki”, akaibū

¹¹ hanushū ana uīkī ē nīkaya ha hiweabu inū ha mekenikabu inū
nai tsuma mirimahira Deus shanē ibu haki tsauti dapi manibaunabū

¹² hātxa kuxipawē habū yuikī:

“Txashuwā bake deteabu
ana bestēni pepa kayabirā,
hatū besti bitiruki, kuxiparā, pepa tibirā,
unānepahairarā, shanē ibu kuxiparā.

Duawai xinā txākaī benimawakī nū ha kēwaiī”,

ikaibū

¹³ hanushū ana ē nīkaya ha dasibi Deusū damiwakī hatu hiwemani nai
anushū inū, mai anushū, inū mawabu yushī bumisbu anushū, inū iānēwā
anushūri habū kēwāriakī yuikī:

“Ha Shanē Ibu haki tsauti anu tsauwa inū
txashuwā bake hatu duawakī xinā txākāwākī
hawē benimawatiwē hau shanē ibuhaira wakubainūbūwē, niti
ikamarā”, ikaibū

¹⁴ ha hiweabu dabe inū dabebū habiaskari xinākī kemakī:

“Habiaskaki”, iriaibū ha 24 mekenikabu dāti iki beti itā kēwāriaibū

**Ha dukū dabe inū dabe hawē unāti tsamia Jesus
Cristō dashnukī taewanikaki, na hātxarā**

6 ¹ hanushū Deusū txashuwā bakē hawē unāti ha dukū tsamia
dashnuaya ha hiweabu dabe inū dabe betsā hawē hui tī ikaikainai
keskai uīkī ē nīkaya hatū yuikī: “Huwe”, akai

² ē uīayā hanua cavalo hushupaki tsuara kanūyā katsauwa shanē ibū maiti betsā
Deusū inā maia hunibube detenamekī binumakī hatu maemakeakebaini kakē

³ hanushū Deusū txashuwā bakē hawē unāti tsamia ha segundo dashnuaya ha
hiweabu betsā yuikī: “Huwe”, akai ⁴ ē uīayā hanua cavalo betsā taxipaki tsuara
betsa haki tsaukaikī kuxipa bibaikī hau mai hirabi anu tsuabura ana unānuma
hiweama hanubi hau detenamebaunūbū nupe txaipa inātā yunua kaya

⁵hanushū Deusū txashuwā bakē hawē unāti ana ha terceiro tsamia dashnuaya hiweabu betsā kenakī yuikī: “Huwe”, akai ē uīayā hanua cavalo betsa mexupa tsuara betsa hawē shākama unāti tsuma haki tsauwa ⁶ha hiweabu dabe inū dabe anua ha hātxa kaīmakī yuiai ē nīkaya: “Piti yama tukātiā shekiwā ha misi wati kilo bestitxai hawē karu shekamakī shaba bestitxai daya pei wakubaīwē. Ha inū, misi wati betsa cevada pe beshmas kilo dabe inū besti hawē karu shekamakī shaba bestitxai daya pei wakubaīwē. Hakia piti sheni inū uva vinho ana karu wayamakubaīwē”, aka kaya

⁷hanushū Deusū txashuwā bakē hawē unāti ana ha quarto tsamia dashnuaya hiweabu betsā yuikī: “Huwe”, akaya ⁸ē uīayā hanua cavalo betsa paxī beshunaki tsuara betsa hawē kena Mawamanika haki katsauwa inū hanu mawabu bumisbu habū shanē ibu hatxū huai ē uīayā Deusū mai hirabi anuabu yurabu shukua tibi habu anua pashkakeakekī ha dabe shanē ibu watā ha quarta parte hatu inākī kuxipa wakī yunukī nupewē hau detenamenūbū inū, buniwē hau tenāmanūbū inū, isī betsa betsapawē hau tenāmanūbū inū, yuinaka pubēbū hau hatu pimanūbū ha kuxipa inā bibainaya

Ha quinto inū sexto hawē unāti tsamia Deusū txashuwā bakē dashnunikiaki, na hātxarā

⁹hanushū Deusū txashuwā bakē hawē unāti ha quinto tsamia dashnuaya habū Jesus ikūwākī Deusū hātxa Jesuskiri yusikubaini bika betsa betsapa tenebiai txituābuma hatu tenābu txi tapu fogão hanushū Deus kēwākī inākuīti hanushū kuamisbu anu ha namā ha pepabū yushī datābu ē uīayā ¹⁰habū hātxa kuxipawē yuikī: “Mī nukū Shanē Ibu binu keyua meribi mī txanima kayabiki. Haskakē mai anushū habū nuku tenāniburā, hatiā mī hatu unāti watā hatu nuku kupishūshanai?” akabu

¹¹ yushī datābu Deusū hatu yuikī: “Maturā, huīrukūyukāwē. Ikismaki. Ė tsumabu betsa matu keska ea dayashūmis haburi hau tenāyunūbūwē. Habū matu tenāmis keskariwakī ē hatu kupishanai manayukāwē”, itā habu tibi pepawē kupikī tari hushupa txaipa hatu inākī sawemakī keyuaya

¹²hanushū Deusū txashuwā bakē hawē unāti ha sexto tsamia dashnuaya ē uīayā patxa sakuhairai bari nukai mexua tari mexupa keska dakakē usheri himi keskai taxia dakakē ¹³hanua niwe birenepā hi bimi huxīriama niri amis keskai bixi tsekebirani mai anu niri iake iakeaibū ¹⁴hanua nai yamakaini una sebiki ikaskainaya mati inū hene anu mai natukā maeakei shekekaunaya ¹⁵hanua mai hirabi anua shanē ibuhairabu inū, soldadobu shanē ibubu inū, mabuwāyābu inū, yura kuxipabu inū, dasibi hatū hatu dayashūmisbu inū, yura tsuā tsumama dasibi hatibu datei mai tāpe inū mixkipāwā mati hanu hunenū ika bushū ¹⁶haki hunenū ishū mati inū

mixkipāwābu yuikī: “Hanu kupi ma hua tsuā nematirumaki. Epa Deus hawē shanē ibū tsautiki tsauwa inū hawē bake txashuwā bake nukuki sinataiwē taea nuku hunei nukuki di irikāwē. ¹⁷Ma ha shaba hanu Deusū hatu kupiaitiā ma hua tsuā ana nematirumaki”, akeakeaibū

**Deusū bebükiri hawenabu katuni hawē nai
tsumabū habu unāti wanikiaki, na hātxarā**

7 ¹ha binukainaya hanushū ana uīkī nai tsuma dabe inū dabe mapuakeakeabu ē uīayā betsa bari huakiri leste anu nia betsa bari hikiaikiri oeste anu nia betsa norte anu nia betsa sul anu nia habū niwe dasibi tsumashū nemakī mai inū iānēwā inū hi mapua hau niwe hanu shūku ikī hau itxakawayamayunūbū ²hanua nai tsuma betsa bari huakiria lestekiria hukī nukū Epa Deus hiweatū hawenabu unāti washūti hayatū hui kuxipawē ha nai tsuma dabe habu kuxipa mai inū iānēwā daūti hayabu hatu ³yuikī: “Meyamayukāwē. Deusū tsumabu habū betükiki netākī habu Deusunabu nū unāti wariamakē mai inū iānēwā inū hi mapua itxakawakī daūyamayukāwē, Deusunabu hau mawayamayunūbunā”, hatu wa

⁴ haska wakī 144.000 Israelī 12 huni bakebū bababu shukuabu Deusū hawenabu hawē betükiki hawē unātiwē unāti wakī yura betsa betsapabu katukī

⁵ Judā bababu 12.000 hawenabu wakī unāti netākī Rúbenē bababu 12.000 habiaskari wakī

Gadē bababu 12.000 habiaskari wakī

⁶ Aserī bababu 12.000 habiaskari wakī Naftalī bababu 12.000 habiaskari wakī

Manassésī bababu 12.000 habiaskari wakī

⁷ Simeāonē bababu 12.000 habiaskari wakī Levī bababu 12.000 habiaskari wakī

Issacarī bababu 12.000 habiaskari wakī

⁸ Zebulomnē bababu 12.000 habiaskari wakī Josē bababu 12.000 habiaskari wakī Benjamimnē bababu 12.000 habiaskas wakī Deusū hatu unāti wakī katumai ē nīkashuki.

**Nai anushū hati tsuā tanatirumabū tari hushupa
saweabukiri yuinikiaki, na hātxarā**

⁹Hanushū ana uībaükī yurawā hati tsuā tanatiruma ē uīshu matu yuinū nīkakāwē. Nawabu mai pakea tibi anuabu inū, yura betsa shukua tibi anuabu inū, dasibi hātxa tibi anuabu inū, mae tibi anuabu Deus shanē ibu haki tsauti inū txashuwā bakē besuuri habu nishū tari hushupa txaipa saweshū shēpā tsuma nishū ¹⁰hui kuxipawē habū yuikī:

“Nukū Epa Deus shanē ibu haki tsauti anua inū hawē bake txashuwā
bake nukū meketirā, habuanuaki”,
ikaibū ¹¹ dasibi Deusū nai tsumabu inū, habu hiwea dabe inū dabe inū, ha
24 mekenikabu hatibu shanē ibū tsauti anu mapubaunabu Deusū besuuri
maī beti ishū kēwākī ¹² yuikī:

“Nukū Epa Deus unānepa Shanē Ibu kuxipahairaki.

Benimawakī hawēruawakī kēwākubainākāwē, niti ikamarā.
Haskakirā”,

ikaibū

¹³ hanushū mekenika betsā ea yukakī: “Na tari hushupa saweaburā,
tsuabumē? Hania beabumē?” ea wa ¹⁴ kemakī: “Shanē ibuū, mī
miā unaīī”, ē wa hanushū mekenikatū ana ea yuikī: “Txanimaki.
Itxakawanikatū yura dasibi mai hirabi anuabu bikawakī hatu
nuitapawayaya yurabū hatū txakabu henekī habū tari detsis keska
txashuwā bakē himiwē txukakī habū detsis yamawakī habū tari hushu
pehairawabuki.”

¹⁵ “Jesusū haska wakī na mapubaunabu hatu pepawa
Deus shanē ibu haki tsauti anu manishū
mexu merā inū bariri Deus hanu hiwea anushū
duawakubainaibu Deusū habu mekekubaishanikiki,
xinā txākaiburā.

¹⁶ Haria ana nuitapai buni ūpush manui ikama inū,
barī ana hatu kuama inū,
shana bakakī ana hatu bikawama ishākanikiki.

¹⁷ Ha inū, txashuwā bake Deus shanē ibu haki tsauti namakis niatū
ūpush paisma pehaira txatxa hene hawē hiwemati haya anu hatu
iyushū amai
hatū mekenā ishanikiki.

Hanushū ha kashamisbu

Deusū hatū beru beū hene dasibi tashka washanikiki”, ea wa

Hawē henekī sétimo tsamini dashnuniaki, na hātxarā

8 ¹ hanushū Deusū txashuwā bakē ha sétimo hawē unāti hawē henekī
tsamini dashnuaya hanua Deusū mae anua dasibi meia hora nixma
dakatā binukainaya

² hanushū ha sete nai tsumabu Deusū besuuri mapuabu habu tibi
mimawati trombeta hatu inaī ē uīayā ³ nai tsuma betsā ouro mane kētxa
tsumatā Deus kēwākī hawē inākuīti hanu hanati tapu anu Deus shanē
ibu haki tsauti besuuri ka nia habū Deus kēwaibū hātxa duapa inītibe
husishū hanu kēwātī tapu anu hau mātxinū ni pei inītī pepa ha abumis
itxapa nai tsumā inā ⁴ bishū nai tsumā hawē mekēki tsumashū ha inītī
inū ha Deus yukamisbu txi dekē matsistua menui hawē kuī inī pehaira

inabainaya ikūwaibū hātxa duapa Deus yukamisbu ha kuīyābi husia inariaya ⁵hanushū nai tsumā ouro kētxa ana tsumashū txi dekē hanu kēwāti tapu anua beakī mata washū mai anu urēkī sa aka haria kana baka baka itā tī ikaikaini patxa sakuaya

⁶hanushū ha sete nai tsumabu habiatitūri trombeta habū mimawati mawanū, iwanā, tsumabū

Dabe inū dabe trombeta mawakī txā anibukiaki, na hātxarā

⁷ha nai tsuma betsa ha dukū primeirō hawē trombeta txā akī taewaya mai pakea tibi anu niri iake iakekāukī barush ui inū txi ha dabe himiyabi husia Deusū puta mai pakea tibi anu kuakī ha pakea betsa anu kawākī ni inū ni mashu terça parte kuakī basi nāke dakayabi dasibi kuakē

⁸hanushū nai tsuma ha segundō hawē trombeta txā akaya tsuāra iānēwā hatiubukūs watā pake dabe inū besti habiatibus wakē mati ewapa menuai keska iānēwānu Deusū puta pukukī iānēwā pakea betsa himiwaya ⁹ha habias pakea iānēwā merā hiweabu mawaibū ha pakea anu shashuwā nesheaburi muxi muxi ikaya

¹⁰hanushū nai tsuma ha terceirō hawē trombeta txā akaya hene inū txatxa mai pakea betsa tibi anu bixiwā here hi iki bī dekua keska txashahaira nai anua kawani terça parte mai anu inū hene betsa anu inū txatxa anu tī iki kawanaya ¹¹ha bixiwā hawē kena Muka mai anu tī ikī mai pakea tibi anu hene terça parte ūpush mukahairawakē yura itxapabū ha ūpush aki mawaibū

¹²hanushū nai tsuma ha quartō hawē trombeta txā akaya tsuāra bari inū ushe inū bixi habū txasha kuxipa hatiubukūs watā pake dabe inū besti habiatibus wakē nai tsumā pakea betsa itxakawakī shaba betsa tibi bari nukawakī mexu tibi ushe inū bixi nukawakubainaya

¹³hanushū ana uīkī ē nīkaya tete ewapa nai natukanu nuyakawākī hunī hui kuxipa keskawē yuikī: “Huuai, huai, nai tsuma dabe inū bestitū habū hatū trombeta hawaira txā akaya dasibi na mai anu hiweabu nuitkaai yumāshākanikiki”, ikaya

Quinto nai tsumā hawē trombeta mawakī txā anikiaki, na hātxarā

9 ¹hanushū ha quinto nai tsumā hawē trombeta txā akaya bixi keska mai anu kawani tī ika ē uīayā mai kini keyatapa shākīhaira hanu yushī txakabu hiweabu anu hawē bepēti chave ha bixi keska Deusū nai tsumā inākē ²bixi keskatū hawē kini bepēyā hanua txi kuī mirima bai ewapa kua keskai mexu tuenabākī bari inū nū hawē huīsinamis mexu waya ³kuī puebainai nakui xinīwā mirima mai anu pai butuabu nibu keska wakī Deusū hatu paepawakī pubēwākī ⁴yunukī: “Mai anushū basi piama hamapai mibā xarabu piama hi piama yurabu habū betükiki Deusunabu hawē unāti netābuma besti pikī hatu itxakawakubaítākāwē,

5 cinco ushe hatu isī tenemabiakī tsua tenāmarā”, hatu wa bushū yurabu itxakawakī nibu keskakī hatu pikī hatu isīhaira tenemakubainaibū

6 ha hatu haska waitiā yura mirimabu isī tenei mawakatsis ibiai huīti shukubiai mawabuma ishākanikiki.

7 Ha xinikiri matu yuinū nīkakawē. Habū yurarā, cavalo hawē detenametanū ishū pewamisbu keska inū, shanē ibū ouro mane maiti maia keska inū, habū besu huni kuī besu keskaki. 8 Ha inū, habū bu aībū bu keska inū habū sheta inu pubē leāonē makushpi txaipa keskaki. 9 Ha inū, habū yura atximati mane kuxipahaira sawea inū habū pūyā peiwē tuyai cavalo mirimatū hawē tarābaītiwē tarābaīkī detenameaibu iyui banabainaibu keskabuki. 10 Ha inū, habū hina nibu hina keskawē yurabu pikī hatu txakabuwa ushe mekē bestiti isī tenekubaishākanikiki. 11 Ha inū, xinī shanē iburā, ha kini keyatapahaira hatū yunumis nai tsumaki. Hawē kena Hebreu hātxawē Abadomki. Ha inū, hawē kena Grego hātxawē Apoliomki. Ha inū, hātxa kuīwē kenarā, Yamawanikaki.

12 Hanua ha dukū mesehaira atimapā keyukainaya hanua dabe tashniriamha hayayuaki.

Sexto nai tsumā hawē trombeta mawakī txā anikiaki, na hātxarā

13 Ana ha sexto nai tsumā hawē trombeta txā txā akai ē nīkaya Deusū besuuri ha Deus kēwāti ouro mane tapu anu ha dabe inū dabe deshū tibi haki mani tximei txākā tsamia anua hui tashni hātxakī 14 ha nai tsuma trombetaya yuikī: “Ha nai tsuma dabe inū dabe henewā Eufrates dapi neshea pekatā hatu nitxīriwe”, aka 15 haska was ha nai tsuma dabe inū dabe hatu peka mai hirabi anu yura tibi manibaunabu hau na habia hora inū, dia inū, ushe inū, ano terça parte hau hatu tenā atanūbū nai tsuma betsā ha nai tsumabu dabe inū dabe hatu nitxiā tashnibainaibū 16 habū soldadobu cavaloki katsaūwāburā, duzentos milhōesti yuikāshu haskashanaibu ē matu keneshunaii.

17 Ě nama keskatā haska ē uīshu inū haska ē nīkaxina matu yuinū nīkakawē. Huni tibitū hawē shutxi atximati mane taxipa txi keska inū, nāketapa jacinto keska, inū pixinipa enxofre keska saweabū habū cavalo bushka inu leāo bushka keska hayabū hawē hashpa anua txi inū, kuī inū, enxofre pixinipa kui tashnibainaya 18 dabe inū besti pakea anu yurabu ha dabe inū besti isī txakabu ha cavalo hashpa anua kaīkaīkī txi inū, kuī inū, enxofre kaīkaīkī hatu tenā keyukē 19 ha cavalo hawē hina dunu keskaki, hawē hina inū, hawē dekī inū hawē sheta paepawē yurabu hatu txakabuwairā.

20 Hakia ha yura tesheabu isī txakabuwē habu mawabuma habū txakabuwakubaīkī heneama yushī txakabu kēwākī heneabumariki. Ha inū, yushī dami betsā ouro mane inū, prata mane hushupa inū, bronze mane taxipa inū, mixki dami inū, hi dami ha dami betsā betsapabū uītiruma inū, nīkatiruma inū, maputiruma kēwākī heneabumaki. 21 Ha

dikabi detenamei heneabuma inū, yushī txakabū shuū itiwē daunānaī heneama inū, huni inū aību betsa betsapabube txutanamei heneama inū, yumetsui heneama txakabupakeshanaibu ē Joāonē haskashanaibu ē uishuki.

Una pixta sebi bepemana nai tsumā benikiaki, na hātxarā

10

¹Hanua nai tsuma kuxipa betsa nai anua butuai ē uishu matu yuinū nīkakāwē. Hawē yura nai kuīnē yabua inū, hawē bushka nawā bai tapia keska inū, hawē besu bari keska txasha inū, hawē bikerā txi dekē keskaki. ²Ha inū, una pixta sebi bepemana tsumabirana hawē tae txixabukütā hawē tae yusiuri iānēwā bepaia inū hawē tae yusmauri maiki paiaki. ³Ha nai tsuma sai iki inu leão pubeī tekerē imis keskai hui kuxipawē sai ikē hanua seteki hui tashni tī ikaikaini keska ē nīkaxinaki. ⁴Hawētxaīs seteki dēke iki betsa betsapai hātxa nīkatā hawē hātxa kenēnū ishū ē pewaya naiurishūri hui betsawē tsuāra ea yuikī: “Ha hawētxaīs ha seteki dē iki betsa betsapai mī nīkabiashurā, ha keneama hunewe, tsua yuiyamarā”, ea waya

⁵hanua ha nai tsuma iānēwā bepaia inū mai anu paia hawē mekē yusiuri naiuri sanātā ⁶ha hiweibi hiweni hiwea hatū nai wani inū mai wani inū iānēwā wani dasibi habu hawē hiwebaunabu hakiri hātxa betsa watimakiri yuikī: “Bari hawē heneirā, hatishū bestiki. ⁷Ha sete nai tsumabu hawē henea sétimō hawē trombeta txā akaya Deusū tsumabu hawē hātxa yuishunikabu haska inūbariaikiri Deus hune yubakapauni ma hatishū besti meneshanikiki”, ikaya

⁸ha hui nai anua tashniai ē nīkaxinatū ana ea yuikī: “Ha nai tsuma hawē tae betsa iānēwā bepaia hawē tae uke betsa maiki piaiatū una pixta sebi bepemana tsumaki nukushū mebīwē”, ea wa ⁹kashū yuikī: “Ha una pixta sebi bepemana mī tsumarā, ea ināwē”, ē aka ea yunukī: “Naki, piriwe. Mī pia mī hana buna bata keska ibiatā mī hatu mukahairaikiki”, ea wa

¹⁰ha una sebi pixta nai tsumā tsuma mebītā ē pia ē hana buna bata keska batabiakaini ē hatuki nanekī muka wabainaya ¹¹hanushū nai tsumabū ana ea yuikī: “Deusū mia ana yunuairā, mia yuinū nīkawē. Mae betsa betsapa anu hiweabukiri inū, nawa mai pakea betsa betsapakiri inū, hātxa tibi hātxaibukiri inū, shanē ibu kuxipahaira betsa betsapakiri hawē hātxa bena shabakabi hatu keneshūkī haska Deusū hatu haska washanai hatuki txaniriwe”, ea wa ē nīkashuki.

11

¹Hanushū hawē mestēti tanati tawa meshte nai tsumā ea ināshū yuikī: “Benikaini kashū ha tanatiwē Deus kēwāti Templo Jerusalém anu tanatā tapu hanu hawē inākuīti hanamisbu tanatāwē. Hanushū hatibū hanushū habū Deus kēwākubaīmisburi númerowē yuraburi tanariawe. ²Hakia hawē kēwāti Templo hemaitī Deusū nawabu

ma hatu yunuima hanushū habū 42 ushe Deus danākī hawē mae pepa itxakawakubaishanaibu hemaitī anu tanayamawe.³ Hanushū ea Deusū ē tsuma dabe ē kuxipa inākī ē hatu yunua yurabuwē nuihairakī besha tari sawetā 1.260 shaba ē kakape yusī hātxakubaishākanikiki”, ea washu

⁴hatukiri matu yuinū nīkakawē. Na Deusū hātxa yuishunika daberā, oliveira hi dabe inū bī pehaira dabe keskabū mai dasibi hatū damiwani Ibu Deusū yunua anū ikaiburā, hawē besuuri nia keskabuki.⁵ Habu dabe tsuabūra hatu danākī hatu txakabuwanū ikaibu ha habu haki sinataibu hatū hashpawē habuī shuū akī txi here tashnimakī hatu kuakī tenāshākanikiki.⁶ Ha inū, Deusū hawē kuxipa hatu yunua hawē hātxa yusikubaikī hau ana ui iyamayunū nai beputirubuki. Ha inū, habū hene dami wakī himi watirubuki. Ha inū, hawatiāra hatu dasibi tenemakatsis ikī hamapai isī inū hamapai betsa xarabu mai anu hiweabu hatu bika tenemakeaketirubuki, Deusū kuxipa hayabuwē taeshunā.

⁷Hakia Deusū hātxa kakape hatu yunua yusikī keyuaibū hawara atimapa pubenepa mai kini keyatapahaira anua mapekekirā hatube atxinamekī hatu maemakī tenāyā⁸ Jerusalém bai kaya namaki habū yura datābu na haskairā, hanushū hatū Shanē Ibu cruzki mastanibu anu ha mae ewapa Jerusalém anu yura hiweabū Deusū hātxa danākī nīkaisbuma Sodoma inū Egito anu hiwenibu keska ikubainaibu anu hatū yura dakakē⁹ shaba dabe inū besti namakis mae tibi anu hiweabu inū, yura betsa shukuabu tibi inū, hātxa betsa betsapawē yuiabu inū, mai pakea betsa betsapa anuabū ha mawa daka hau maiwayamanubū hatu yunuabuma¹⁰ Deusū hātxa yuikī habū hatu ha akaibu ma mawabuwē taea mirimabu mai anu hiweabu benimai xinā txākaī hatū haibuaibube hatū hamapai hamē inānānaibū

¹¹ hanua haskabiaibū shaba dabe inū besti namakis kaya hawē hātxa yuishunikabu Deusū ana hatu bestewā ana hiwei benirabebaunaibu dasibibū hatu uī date paepaibū¹² hanua nai anua hui kuxipawē Deusū hātxa yuishunika dabe Deusū hatu kenakī: “Neri inari bekawē”, hatu wa nīkatā nai kuīwē inaibu ha haki sinataxinabū uīaibū¹³ ha haskabaini nesebainaibū patxa sakuaya ha mae décima parte pake betsa di akaya 7.000 yurabu debuaibū dasibi yura betsabu habu hiweyuabu datehairai damapaikī Deus nai hirabi shanē ibu kuxipahaira ikūwāmabia kēwaibū haskashanaibu nīkakī ē uīshuki.

¹⁴ Hanua ha segundo mesehairs atimapa keyukainaya hanua ana betsa terceiro tashniriama hawaira kaíriaikiki.

Ha sete nai tsumabu hawē henea sétimo trombetayatū hawē trombeta txā anikiaki, na hātxarā

¹⁵ Ha sete nai tsumabu hawē heneatū trombeta txā akai ē nīkaya nai anua hui kuxipawē habū kēwākī yuikī:

“Nukū Shanē Ibu Deus inū
hawē bake Messias Jesus Cristo besti
natiā mai hirabi anu ha besti shanē ibukī

hatu mekekubaishanikiki, niti ikamarā”,
 ikaibū 16 ha 24 mekenikabu Deus shanē ibū haki tsauti dapi hanu
 tsauwabū habū Deus kēwāi hawē tae namā maiki dāti iki beti ishū
 17yuikī:

“Yavé Deusuū, mĩ pehairaki.
 Mai hayariama mĩ hiwenirā,
 natiā betsama habias mĩ hiweaki.
 Shanē ibu betsama yamawatā
 mĩ kuxipa mĩ hayakūkaimiswē yura dasibibu mekei
 mia besti mĩ ma shanē ibui taeaii.
 Mia besti kuxipa dasibi binu keyua mĩ pepa nū mia kēwaii.

18 Ha dukū mai hirabi anuabū mia abuama
 mia danā paepawai miki sinatakubainimabuki.
 Hakia miari natiā hatuki sinatarai
 hanu hatu kupinū ika mĩ ma tashniaki.
 Hanushū mawabu bestewātā hatu unāti wakī
 mĩ tsumabu mĩ hätxa yuishunikabu inū,
 minabu wakī meribi mĩ hatu wani
 habu dasibi shanē ibubu inū shanē ibubumā
 mia txibākī mia kēwākubaimisbu
 habū pepawē mĩ hatu manakushanaii.
 Hakia habū hawara mai anushū pepa yamawakī
 mia txibākubainama mia danāmisbu
 habū txakabuwē hatu unāti watā manakuriakī
 habū txakabuwē miāri mĩ hatu yamawai kaii”,

akaibu ē nīkaya

19 hanushū Templo nai anua bepeshū ha hiwe meranua Deusū nukū
 shenipabu yubani kene hi bauki arua hatu uīmaya kana baka baka iki tī
 ikaikainaya patxa sakuaya barush ui ewapabu niri iki haskai keyushanai
 ē uīshuki.

Aībuki yuxibu sheanā pubēnikiaki, na hätxarā

12 1Hanua nai anua unāmati betsaa tashnikirani aību hawē batxi
 barī txashapā yabua inū, hawē tae ushē tattxasha inū, shanē ibū
 maiti 12 bixi nea maia 2ha aību tuya bake kaīnū ika isīhaira mei bis ikai
 ē uīayā

3hanua hawē unāmati dami betsaa nai anua tashnia yuxibu sheanā
 taxipa hawē yura kapetawā yura keska sete bushkaya dez mashūyā
 bushka tibiki shanē ibū maiti maia tashnitā 4tsuāra bixi hatiubukūs watā
 pake dabe inū besti habiatius wakē pakea betsaa yuxibu sheanātū hawē
 hina bekū bekū akī bixi pakea betsaa mai anu urētā ha yuxibu sheanātū
 aību tuya bake kaīnū ikai ha dapi hawē besuuri nishū hawē bake kaīaī

atxishū shēanū, iwanā, manaya ⁵ha aību anua huni bake kaitā ewatā nawa betsapa dasibi binukī habū Deus nīkabuma hawa kaneama kupi hau shanē ibushanū ha bakeixta kaīa sheanātū shēapanā iyukī hawē shanē ibū tsauti anu Deusū pashawakī ainikē ⁶aību hanu tsua hiweabumanu pashawakī mae betsapa anu Deusū aību pewashuni anushū 1.260 shaba harishū hau pimakubaīshanūbū hari yunua aību pashakē ⁷hanua nai anua Deusū nai tsumabu shanē ibuhaira Miguel hawē tsumabube inū yuxibu sheanā hawē tsumabuyari hatube detenameaibū ⁸yuxibu sheanātū maematirubumawē taeshū nai anu ana habube hiwetirubuma Miguelī hatu urekī ⁹ha yuxibu dunuwā hiwei taeni sheanā txani ewā yura dasibibu hatu parākubaīmis nū Diabo Satanás wamis hawē tsumabube mai anu hatu maemakī niri akabū

¹⁰hanua hui kuxipa nai anua kaīa ē nīkaya yuikī:

“Nukū betsabu habū ikūwaību
bariri inū mexu merā Deus bebūshū
nuku hatu txitēkī yuāmis ma putabuki.
Pehairaki. Natiā Deus shanē ibuaya
hawē bake Messias Jesus Cristo habe shanē ibukī
hatū kuxipahairawē nuku mekekī taewakanikiki,
ha yauxikī ana hawenabu benutimarā.

¹¹ Habu nukū betsabū Satanás maemakinā,
Jesus Deusū txashuwā bake habu mawashūkī
hawē himi habaniwē taea inū
hawē kakape hātxa txanikī

hawa dateama hatū hiwea benutiruma unākubaīmissū
habu mawawē dateisbumā Satanás ma maemariabuki.

¹² Haskawē taea nai inū mā hanu hiweabuū, benimarikāwē.
Hakia mā mai anu inū iānēwā anu hiweabuū, mā peirakāwā.
Satanás pubēhairatū bari itxapama besti matu itxakawatiru
xinaī matu anu ma hari butuaki”,

hatu wa

¹³ hanushū yuxibu sheanā ma mai anu puta uītā ha huni bakē ewa yuxibu sheanātū itxakawakī nuitapawakī taewakubainaya ¹⁴hanu tsua hiweabumanu txai harishū bari dabe inū besti namakis keska Deusū aību merabewakī pimakubainū, iwanā, tete ewapā pūyā damiwatā Deusū aībuki tsamīa hawē tuyakaini hanu hiweshanai anu pashawashanū ikaya ¹⁵yuxibu sheanā haki sinatahairakī hawē hashpakā ūpash tuea txara txara ikī hene ewabāikī hau aību nūtābainū, iwanā, aka ¹⁶hakia maī aību merabewakī ha yuxibu sheanātū hene wa ha mai hashpatā hene tsu akī keyuaya ¹⁷haskaya yuxibu sheanā aībuki ana sinatahairakī ana hawawē haska watima hawē bababu teshebū Deusū hātxa txibākī Jesus ikūwākubainaibū tenānū ika ¹⁸ha yuxibu sheanā iānēwā kesha hanus keshea nikē

**Jesus Cristo shanē ibuni mebinū ikai inū hawē
hātxashunika parananāshanaikirikiaki, na hātxarā**

13

1 hanua yuinaka ewapa mese atimapahaira iānēwanua mapekeai
é uīshu matu yuinū nīkakāwē. Hawē bushka sete haya inū, dez
mashūyā inū ha tibiki shanē ibū maiti maiaki. Ha dikabi hawē bushkaki
Deuski shetxakati hawē kenaya hayaki. 2 Ha inū, hawē yura inu keneya keska
inū, hawē tae inu betsa mexupa urso itamama tae keska inū, hawē hashpa
inu leão pubēhaira keskaki. Haska inū, yuxibu sheanātū ha yuinaka mese
atimapahaira hawē kuxipa pae inū, hanu shanē ibui haki tsauris inū hawē
yunuti kuxipahaira inākī yunua 3 hawē bushka betsa tenānū, iwanā, tsuāra
txatzikī debuwani keska ma buni baka haya mai anu yura dasibibū ha mese
uī e iki dateyabi: “Habaal!” ikī uīkī txibaibū 4 habiatīri yuxibu sheanātū hawē
kuxipa ha yuinaka mese atimapahaira ināwē taeshū dasibibū kēwākī ha
dikabi yuinaka mese atimapahaira kēwākī yuikī: “Na yuinaka atimapahaira keska tsua
hayamaki. Tsua habe detenamekī maematurumaki. Pehairaki”, ikaibū

5 hanushū yuxibu sheanātū yuinaka mese ha kuxipa haska tibiwē hau
kuxipanū yuikī: “Hamapai hātxa atimapai Deuskiri shetxakai 42 ushe
kuxipakūkaīwē”, aka 6 haska yunua akī Deuskiri hātxa txakabui hakiri hamapai
betsa betsapa atimapahaira yui inū hawē kēwātī Templokiri inū nai anu hiweabu
hawē hātxawē hatu itxakubainaya 7 ha dikabi yuxibu sheanā hau Deus txibākī
Jesus ikūwābube detenamei hau hatu maemanū kuxipa inākī yunutā yura
betsa shukuabu tibi inū, mae tibi hiwebaunabu inū, hātxa tibi yuiaibu inū,
nawa mai pakea tibi anu hiweabu shanē ibukūkaīwē, ikī hātxa wakī menekē
8 ha yuinaka mese atimapahaira kēwākinā, habu mai hirabi anu hiweabu tsuabura
bebükiri Deusū mai dami wariamma habū kena txashuwā bake nuku mawashuni
kaitū unaki keneama ini habū besti duawakī kēwāshākanikiki.

9 Tsuabura mā pabīkiyabunā, nīkakāwē:

10 “Tsuara bitxiti hiwe anu iyukatsi ikī
bitxiti hiwe anu hatu bitxishākanikiki.

Hanushū tsuara nupe txaipawē hatu tenākatssis ikī
nupewē hatu debuwashākanikiki”,

habū txanima Deus ikūwākī habū hawa xinā betsa wama hatū kuxipa
hatu uīmashākanikiki, ikūwaī meribibunā.

**Yuinaka ewapa mese atimapahaira mai meranua
ha katxu kainikiaki, na hātxarā**

11 Hanua yuinaka ewapa mese atimapahaira betsa mai meranua tashnikirana
é uīshu matu yuinū nīkakāwē. Txashuwā bake mashū dabeya keska yuxibu
sheanā dunuwā taeya Satanáskirā parananaī hātxai 12 ha yuinaka mese atimapahaira
betsarā, ha ha dukū tenānibubia ma hawē dete bunitū hawē kuxipa dasibi
hayatū ha bebūshū mai hirabi anu hiweabu ha ha dukū yuinaka mese atimapahaira

hatu kēwāmakubaīkī¹³ hanushū dami tsuā haska atiruma yurabū berubi kaimakī naiuria txi here pakeaya¹⁴ hatu haska washū uīmakī ha yuinaka mese atimapa ha dukūtū besuuri hamapai atimaska akaiwē yurabu dasibi parākī ha katxukeatū yunukī yuikī: “Yuinaka mese atimapahaira ha tsuāra bushkaki txatzini mawa ana bestēni hiwea keska ha itsa damiwarikāwē”, hatu wa¹⁵ ma damiwabū yuinaka ha katxukeatū ha ha dukū yuinaka mese kuxipa inā ha damiwabu hiwemakī hātxamaya habū ha kēwābuma hau hatu tenānū¹⁶ hanushū dasibibu hatiri shanē ibubu inū shanē ibubuma inū, hatiri mabuwāyābu inū nuitapaibu inū, hatiri tsuāra tsumabu inū tsumaumabu yuinaka mese atimapa ha katxukeatū hawenabu unāti wakī betsabu habū mekē yusiuri tushkutimawē netākī betsabu habū betükuki netākī wabu¹⁷ tsuabura ha yuinaka mese atimapā kena inū hawē unāti número hayabumanā, hawa habū hatū hamapai inātirubuma inū bitirubuma hatu wamashanikiki.

¹⁸ Haskakē unānepahairatū nīka pehairawatā tanairā, eskatiki. Matu yuinū nīkakāwē. Yuinaka ewapa mese atimapa hawē número 666rā, huni betsā hawē kena unāmati númeroki. Ha número unaīnā, bikahairabia unānepatū besti tanatirubuki.

Nai anushū nawati benawē kēwāi nawanibukiaki, na hātxarā

14

¹Hanushū ana uīkī Deusū txashuwā bake Siāo mati anu ha yurabu 144.000 habe mapuabu hatibu hawē kena inū hawē Epa Deusū kena ha dabetū kena hatū betükuki kene nea habe mapuabu ē uīshu matu yuinū nīkakāwē. ²Nai anua hui betsa kaīaī hene diri ikai hui keska inū, kana tī ikainaitū bana hui keska inū, yura itxapabū habū harpa mimawati mawaibu hui keskawē ha mapushū³ nawati sera nawaibu ē nīkashuki. Deus shanē ibu haki tsauti besuuri inū ha hiweabu dabe inū dabebū besuuri inū, ha 24 mekenikabū besuuri hawē nawati benawē ha 144.000 habu ha yurabu anua katukī Deusū hawenabu hatu wani nawaibu uīkī ē nīkashurā, habū besti ha nawati sera unākanikiki, tsua betsā ha tapītirubumarā. ⁴Ha nawakī Deus inū hawē bake txashuwā besti duawakī kēwākubainūbū Deusū habu ha dukū inākuī keska wakī habu dukū katuniki. Haska Deus inākuīmisbu keska wakī habū hatū yura Deus inū hawē bake inābu hatu mekenibū habū aību betsabu txutabaunabuma pepa besti Deusū txashuwā bake hanira kai anu habu hatxū bushākanikiki. ⁵Haburā, habu anua tsuā txani betxitirubuma inū hawa txakabu hatukiri yuitirubumaki.

Nai tsumabu inū nukū Hutxi Kayabi Iuwatū yurabu kupishākanikiaki, na hātxarā

⁶Hanua ana betsa tashniai ē uīayā nai tsuma betsa nai natukanu nayakaūkī Deusū hātxa kakape bunikatū mai anu hiwebaunabu nawā mai pakea tibi anu inū, yurabu shukuabu tibi anu inū, hātxa tibiyabu anu inū, mae tibi anu hiwebaunabu hātxa ikibi ika hatu yuinū ika⁷ hui kuxipawē yuikī: “Deusū nai inū mai inū iānēwā inū ūpush txatxa tibi

damiwanitū yura dasibi unāti watā na habiatā hatu kupikī taewaikiki. Haskakē menā haki dāti itā Deuski datekī kēwārikāwē”, ikainaya

⁸hanua ha nai tsuma betsa ha katxukeatū txibābaikī hui kuxipawēri yuikī: “Babilônia maewā kē ewa ma yamaikiki. Babilônia anuabū txakabuhairawakī txutawē kemukubaikī nawā betsa betsapabu dasibi habiaskari txakabu atimapa hatu wamakubainaibuwē taeshū habū mae ewapa Babilônia Deusū kupikī ma yamawaki”, ikainaya

⁹hanua nai tsuma betsā txibāriabaikī hui kuxipawēri yuikī: “Tsuabūra yuinaka mese atimapa inū hawē dami kēwānū ika habu heē iyamama hatū betükuki inū hatū mekēki hawē unāti mā hatu netāmamisburā, ¹⁰Deus ma hawē sinata pae hatuki tanani hawē hatu kupihairakī enxofre paxinipawē hatu nuitapawakī tsekerē imakī txiwē menukī hatu kupihairashanikiki, Deusū nai tsumabu inū txashuwā bake bebūshunā. ¹¹Ha inū, tsuabūra yuinaka mese atimapa kēwākī hawē dami kēwāriaibu hawenabu wakī hawē hatu unāti wai hatu nemama hatū kena hatu netāmamisbu bariri inū mexu merā heneama ha kuīwē txi nukaismawē dunua nuyai bari tibi hawa huīrukuāma isī tenetxakayamakubaishākanikiki”, ikainaya

¹²hanushū habū txanima Jesus ikūwākī habū hawa xinā betsawama Deusū hātxawē hiwekī hatū kuxipa hatu uīmashākanikiki, ikūwaī meribibunā.

¹³Hanushū nai anushū hui betsa tashnikī ea yunukī: “Na hātxa keneriwe. Na habia unuri pakea nukū Shanē Ibuki dasitā mawakubaishanaiburā, Deusū hatu benimahairawashanikiki”, ikaya hanushū Yushī Pepatūri ea yuikī:

“Habiaskaki. Haburā, hatū daya henetā huīrukū bestishākanikiki. Ha inū, hamapai xarabu Jesus Cristo ashūkubaismisbuwē Deusū hatu manaku bestishanikiki”, ea wai nīkkākī haskashanaibu ē uīshuki.

¹⁴Hanu ana betsa kaīaī uīkī nukū Hutxi Kayabi Iuwa nai hushupa kuburuki tsauwa shanē ibū ouro maiti maia inū hawē mekēwē beki matxatu txaipa ewapa kenuhaira tsuma ē uīshuki. ¹⁵Templo nai anua nai tsuma betsa kaīkirakī ha nai kuburuki tsauwa yunukī hui kuxipawēri yuikī: “Yurabu mai anu hiweabu yunu banaimabu keskarā, ma hanu kania tsekati keskaki. Hanū mī beki matxatu txaipa mī tsumawē shekiwā meshtea keska wakī itxawashū aruriwe”, aka ¹⁶hanushū ha nai kuburuki tsauwatū hawē beki matxatu txaipa bekūkī Deusunabu mai anuabu meshtea keska wakī hatu itxawashuki, mekekinā.

¹⁷Hanua nai tsuma betsa Templo nai anua beki matxatu txaipa kenuhaira tsuma kaīriakiranaya ¹⁸hanua nai tsuma betsā txi dasibi yununika Deus kēwākī tapu hanu hawē inākuūti hanamisbu anua kaīkirakī nai tsumā beki matxatu txaipa tsuma hui kuxipawē yunukī: “Yurabu txakabu uva bimi ma huxiā keskaki. Kania tibi meshteshū itxawariwe”,

akaya ¹⁹hanua Deusū nai tsumā hawē beki matxatu txaipa tsumashū yurabu uva bimi kania keska tibi meshteshū hawē bimi hene biti tsiniti anu mātxishuki, hau habuki sinatakī tsinikī akawakī hatū txakabuwē kupinunā. ²⁰Hanushū mae benāta uva bimiki paikī hawē hene bimisbu keska wakī Deusū habū himi habamakī bai mata keska wakī cavalo hawē kui anu kesubaikī 300 quilômetro habamabaishanai ē uishuki.

**Yurabu hatu itxakawati sete nai tsumabu
haya Joāonē uñikiaki, na hätxarā**

15 ¹Hanushū hawē hatu unāmakī itxakawati mese sete hawē henea haska nai anua kaiā ha uī e iti txakabuhairawē haska nai tsumabū Deusū yurabu nuitkaawakī hatu itxakawashanai sete nai tsumabū kētxa tibiki hawē henea Deus sinatamis tsumabu ē uīayā ²hanua ha dukū iänēwā beshnāhaira bixtu keska txiyabi husia hayaki. Haskarā, eskaki. Habū ha yuinaka mese atimapahaira inū, hawē dami danākī kēwābuma inū, hawenabu hawē unāti número kena danākī Deusū hätxa txibākī Jesus ikūwākubaikī maemaxinabu habu iänēwā dapi mapushū Deusū mimawati harpa hatu inā tsumabu ē uishuki. ³Habu nawakī Deusū tsuma Moisés inū Jesus txashuwā bake ha dabetā nawatiwē Deus kēwākī nawakī yuikī:

“Dasibi hamapai dami ewapa tibi akī mī hatu e imati anirā, mī mia bestiki,

Yavé Deus kuxipa dasibi binu keyuarā, mai hirabi yurabū mī Shanē Iburā.

Tsua parāma mī xinā kayatapiawē txanima mī nuku pe mekekubaīmiski.

⁴ Mia besti meribi hiwea mī kaneisma unākī yurabu betsa betsapa dasibibū mia yui mesewai datebetanā duawakī mia kēwāshākanikiki, mī pepawē kaneama mī akubaīmiswē taeshunā”,

akaibū

⁵haskaibu naiuri ē uīayā Deusū hiwe nai anu bepēmanakainaya Deus yubakatā Moisés hiwe wamani ⁶ha meranua sete nai tsumabū ha tibitū hawē hatu itxakawati tsuma kaibiranabū habū tarirā, hushupa txashahira sawea inū ouro nanesheketi shutxi putxinī kesua sawea mapuabu ⁷ha hiweabu dabe inū dabe betsā ha sete nai tsumabu tibi ouro kētxaki Deus hiwei ikibi ini hiweatū hawē yurabu kupiti mata hatu inākeakeaya ⁸Deus kuxipa duaphahira txi kuī keska hawē meribi dītu mata anua huikiki. Ha sete nai tsumabu habu tibitū itxakawatiwē yurabu itxakawakī keyuriabumakē Deusū Templo anu yane hikitirubumaki.

16 ¹Hanushū ē ana nīkaya nai anu Deus kēwāti Templo anua hui kuxipawē sete nai tsumabu tsuāra yunukī hatu yuikī: “Matū sete

kētxaki Deus sinatamis mata mesehaira mai anu bushū hiweabuki hatu hukakeakeritākawē”, hatu wa

**Deusū hawē hatu kupiti sete nai tsumabū kētxaki mata
hukakeakekubainaibu uñikiaki, na hātxarā**

²nai tsuma betsa ha dukū kashū hawē kētxaki Deus sinatamis mata mai anu hukaya ha yurabu mai anu hiweabu habu ha yuinaka mese atimapa habū unātiyabu inū hawē dami kēwāmisbu habū yuraki txami isī atimapa kaikī isihaira hatu tenemaya

³hanua nai tsuma ha segundo kashū hawē kētxaki Deus sinatamis mata iānēwanu hukaya huni pubē hatuki sinatakī hatu txatxia mawai himi habamis keskai hene pisiwa hene merā hiweabu dasibi mawaibū

⁴hanua nai tsuma ha terceiro kashū hawē kētxaki Deus sinatamis mata hene kayabi dasibi inū txatxa dasibi anu hukaya hene dami himi keyuaya
⁵nai tsuma hene hatū mekemistū Deus yuikī:

“Mai hayariama mī hiweni inū
natiāri Deus meribi hiwemistū hawa kaneama
habis hatu unāti wakī mī amisrā, mī mia besti nū unaiī.

⁶Mī hātxa yuishunikabu inū
Jesus txibaibū itxakawakī
habū himi habawakī tenākubaīmisbu
haburi hatu kupikī himi mī hatu amaii.

Haska mēnū ika imisburā, hau haskanūbūwē”, akaya

⁷hanushū Deus kēwākī tapu hanu hawē inākuīti hanamisbu anushū tsuāra yuikī: “Shanē Ibu Epa Deus dasibi binuatuū, hanuki. Dasibi kuxipayakī kaneisma yurabu unāti watā txanima mī xinā kayatapiawē miā besti mī hatu kupiaii. Mī pehairaki”, akaya

⁸hanua nai tsuma ha quarto kashū hawē kētxaki Deus sinatamis mata bari anu hukakī bari kuxipa wa ha barī kuxipa bitā yurabu menuaya

⁹hawē kupiti txakabu tibi Deusū yunukī hatu tenemaiwē taeshū ha kuhairaiwē menubiakī haska xarabu mebiai Deuski shetxakakī kēwānū ishū xinā betsa wabumaki.

¹⁰Hanua nai tsuma ha quinto kashū hawē kētxaki Deus sinatamis mata yuinaka mese atimapahaira haki tsauti anu huka hawē mae mexuaya yurabu ana hawawē haskatima isī tenei hatū hana bushtebaibaina manibia ¹¹habū isī txakabu tibi mebiai inū txami tenebiai habū hiwea txakabu henekatsi ikama Deus nai anu hiwea haki shetxakai hātxa txakabu yui heneabumaki.

¹²Hanua nai tsuma ha sexto kashū hawē kētxaki Deus sinatamis mata henewā Eufrates anu hukaya hau shanē ibubu bari huaikiria hau hawē benūbū bai tapishuni hene netsuaya

¹³hanushū yuinaka mese atimapa hashpa anua inū, yuxibu sheanā hashpa anua inū, huni betsā parā hātxa yusimis hashpa anua habu tibi

anua yushī txakabu heu keska kaĩa ē uîshuki. ¹⁴Ha yushī tibirā, hawē yushī txakabuwē dayakī dami atimaska betsapa hatu washūkī shanē ibubu dasibi mai hirabi anua hatu tashnibirā hatū soldadobuya detenamemanū, iwanā, hatu itxa wakē hanushū Deus kuxipa binuatū hanu akaitiā hatu maemakī yamawashanikiki.

¹⁵Haskai ē uîayā Jesus hâtxai: “Uïa. Ea ana matu anu kairā, ē yumetsu kai keskakaîshanaii, tsuã haska ana xinâmakenä. Habu mā benimashanaiburā, usha keskama bestêshū mî hiwea mî tari mî meke pewa keska ishâkâwē, hawa mî tari pekatā nia keskamarā, matû yura tariuma nia hawē mā daketiru keska iyamakâshunâ”, ea waya

¹⁶hanushū yushī txakabu heu keskabu bushū hau Deusbe detenamenübū hawē Hebreu hâtxawē Armagedom mae anu shanē ibubu dasibi hatu itxawabu

¹⁷hanua ha nai tsumabu hawē henea ha séitimo kashū hawē këtxaki Deus sinatamis mata hawē huîsinaibu anu niwe anu hukaya hanua Deus shanē ibu haki tsauti hawē hiwe anua hâtxa kuxipa kaîkî yuikî: “Ma hatis besti ē keyushuki”, ikaya

¹⁸hanua kana baka baka itâ tî ikaîkaini mai tako aki mai patxa sakui yurabu mai anu hiweabu: “Haskakükiranai nû meismaki”, iki mesehairaibû ¹⁹dasibi yurabû mae ewapa Deusû tekekî keyukî ha mae ewapa Babilônia kuxipahairabia hawē txakabu xinaî haki sinatahairakî pakea dabe inû besti washû hatu kupihairakî ²⁰dasibi natukâ tibi yamawariakî mati dasibi yamawakî ²¹haska waya naiuria barush ui itamama betsâ 40 kilo yurabuki niri imaya barush ui mesehairawê taea yurabu Deuski shetxakashanaibu nîkakî ē uîshuki.

Mae ewapa betsâ aîbu hininipa keska Deusû kupishanikiaki, na hâtxarâ

17 ¹Hanushû ha sete nai tsumabu betsâ sete këtxaki Deus sinatamis mata tsuma hushû ea yuikî: “Neri huwe, aîbu hininipa henewâ nemaki tsauwa ē kupiai ē mia uîmairâ. ²Mai hirabi anu shanê ibubu hawē kemui habe txutanamei keskai ma habe beyabuki. Haska inû, yuraburi mai hirabi anuaburi Deus kayabi ikûwâma hamê yushî betsâ betsapa ikûwaî hawē kemui txutai keskai habû kemu paewê hawē paêa keskabuki. Uîwê”, iwanâ,

³hanua ha nai tsuma ha ē yushîki nukushû nama keskawê ea uîmaitû hanu tsua hiweabuma anu ea iyua harishû uîkî aîbu betsâ yuinaka mese atimapahaira taxipaki katsaumea ē uîshuki. Ha yuinakarâ, sete bushkaya inû dez mashûyâ inû Deuski shetxakati kena haki yabukuaki. ⁴Ha inû, ha aîburâ, tari taxipa ushna duakabi inû taxipahaira sawea inû, hawē hawêruai dauki ouro mane inû, nêkati mane hawêrua karuhaira sawea inû, txuri mane pérola hushupa karuhairari saweatû hamapai

pepa danaĩ hawẽ atimapamis kẽtxaki tsuma haya ⁵inũ, hawẽ betükuki hawẽ hunea kena kenea: “Babilônia mae ewapa mesehaira ea ē hatũ ibu hininipaki. Ea anu aĩbu hininipa dasibi inũ hamapai xarabu mai hirabi anushũ pepa danãkĩ txakabuwamisbu hiweabuki”, ika netãki. ⁶Haska inũ, Jesus txibãkĩ hawẽ hãtxa yusõmisbu mirimabu ha aĩbu hininipa itsa mae ewapa Babilônia anuabũ hatu tenãshũ habũ himi akai keska paẽa haskai uïkĩ xinaĩ e iki teku itã ē pes nikẽ ⁷nai tsumã ea yuikĩ: “Haskai e iki mĩ hawẽ dateai? Ha aĩbu inũ ha yuinaka atimapá mese sete bushkaya inũ dez mashüyã aĩbu haki tsauwa ha dabekiri hunea shabakabi mia yuinũ níkawe. ⁸Yuinaka mese atimapahaira mĩ uïshurã, bebükiri hiwebiani natiã ana hiwea hayamabia haskabia ana hawẽ henei Deus kupimakĩ keyumayui kini keyatapa shãkîhaira anua mapekei tashnia Deusũ yamawashanikiki. Haskakiranai mai damiwaitiã tsuabura Deusbe hiwekuishanaibu unaki Deusũ habũ kena netãma ini yuinaka mese atimapahaira mawabiani ana ū unuatiã hiwea mapekea habũ uïkĩ yui: ‘Habaa! Hawamẽ?’ ishãkanikiki.

⁹Ha yuinaka mese atimapahairakiri unãnepa bestibũ xinãkĩ unâtirubuki. Hawẽ sete bushka unâtirã, sete mati Roma anuki, haki aĩbu tsauwa unâtirã. Ha dikabi hawẽ sete bushkarã, sete shanẽ ibu hawẽ unâtiriki. ¹⁰Ha inã, cinco shanẽ ibu ma mawanibuki. Hakia betsa natiã shanẽ ibuikiki. Ha inã, betsa shanẽ ibunã ika huriamaki. Hanua ha hawẽ henea shanẽ ibui huarã, hatishuïra bari itxapa shanẽ ibuama ishanikiki. ¹¹Ha inã, ha yuinaka mese atimapahaira ha shanẽ ibu sete betsa ibiani ha dukũ hiwebiani natiã ana hayamabia ana hiwea ha oitavo shanẽ ibu ishanikiki. Hakia atimas ha yuinaka mese atimapahaira hawẽ henekĩ Deusũ kupikĩ yamawashanikiki, niti akamarã.

¹²Ha inã, ha dez mashũ mĩ uïshurã, dez shanẽ ibubu betsaki. Habu shanẽ ibui taeriabumabiakẽ yuinaka mese atimapá shanẽ ibukĩ hawẽ kuxipa hatu yunutã usha eskarabes ha dez habe shanẽ ibumashanikiki. ¹³Ha inã, ha dez shanẽ ibunã, habe shanẽ ibukĩ yuinaka mese atimapã habias hawẽ xinã ashûkí merabewakí hawẽ yunuti txibãkĩ ¹⁴txashuwã bakebe detenameshãkanikiki. Hakia txashuwã bake Jesus Cristo dasibi shanẽ ibubu inã dasibi yununikabu binukĩ keyumiswẽ taeshũ habu Deusũ katushũ hatu kenani txítuïsbumabetã ha dez shanẽ ibubu maemashãkanikiki, nukũ Shanẽ Ibu Jesus Cristobetanã”, ea watã

¹⁵ha dikabi nai tsumã ana betsa ea yuikĩ: “Ha henewã namaki aĩbu hininipa tsauwa mĩ uïshurã, ha mae tibi anu hiwebaunabu inã, yura tibibu inã, hãtxa betsa betsapa yuiaibu inã, mai pakea itxapaki. ¹⁶Ha inã, ha dez mashũ shanẽ ibubu inã ha yuinaka mese atimapahairatã ha aĩbu hininipa itxakawakĩ hawẽ kuxipa danãkĩ hamapai hawêrúa haya yamawakĩ ana hawẽ nuiama henekĩ nuitkawakĩ hawẽ nami pikĩ keyutã hawẽ shau kuashãkanikiki. ¹⁷Ha inã, ha dez shanẽ ibubunã, ha yuinaka

mese merabewakī habū kuxipa inākī habū hawē yunua txibākatsis ikī haska Deusū hatu haska wamakatsis ikai hatū huīti merā hatu xināmaya haska yubakani menemakī Deusū hatu amakubaishanikiki. ¹⁸Ha inū, ha aību hininipa mī uishurā, ha mae ewapaki, shanē ibu kuxipa tibi yunumisrā”, ea washuki.

Deusū Babilônia mae ewapa yamawashanai uñikiaki, na hătxarā

18 ¹Ea haska watanaya nai tsuma betsaa nai anua butukirākī kuxipahaira haya hawē txashawē mai txashawakī ²hătxa kuxipawē sai ikī yuikī:

“Babilônia mae ewapa kē ewa ana hawama hawē kuxipa ma beshtekeaki.

Hanu Satanásā tsumabu inū, hatū yushī txakabubu inū, peiyabū pisi pimisbu inū,

yuinaka atimapaa piama nū danāmis ma habu hawē hiwekanikiki.

³ Ha inū, mai pakea tibi anua bea hawē hamapai tibi kemu pae hawēruawē kemui habe txutanamei keskaibu inū, shanē ibu kuxipa betsaa betsapa tibiri txai hiwea mirimabū Babilôniabe atiai keskai habe yubakamisbuki. Ha inū, ha mabu inānanāmisbu mai hirabi anuari bea hanua mabuwāyaī habū mabu inākī pei mirima bimisbuki”,

ikaya

⁴hanua hui betsaa nai anua tashnikī yuikī:

“Enabuū, ha mae ewapa anua tashniribaikāwē, hau habū txakabu akaibube mā husiama inū hau Deusū atimapawē hatu kupikī matu dikabis hau matu kupiyamashanunā”, iwanā,

⁵ “Habū txakaburā, hamapai itxawakī maspuwakubaikī nai anu mati aka keska waibu huneama ma shabakabi Deusū hatū txakabu betsaa betsapa uīkiki.

⁶⁻⁷ Haskawē taeshū Babilônia aību keskakī

ibubis daui hamapai mabu pepa xarabu bi kēkī yuikī:

‘Tsuabura ebe detenamekī ea maematirumaki.

Ha inū, hawē dabanañ ē kashama ishanaii.

Hakia dasibi pepa xarabu haya shanē ibu aību keska ē hiweaki’, imiswē taeshū hawē txakabuwē inū hatu txakabuwamiswē taeshū dabeki kupikī ha mae ewapa aību keska habias keska wakī kupitxakayamakāwē, nuitkaawakinā.

Babilônia mae ewapa anuabū yura betsabu kemumakī kēwāmamiswē taeshū

itxakawakī habiaskari wakī hatu nuitapawatxakayamariakāwē,
hau ana betsa betsapa bikahaira tenenūbunā.

‘Hakia dasibi pepa xarabu haya shanē ibu aību keska ē hiweaki’,
imiswē taeshū hawē txakabuwē inū hatu txakabuwamiswē taeshū
dabeki kupikī ha mae ewapa aību keska habias keska wakī
kupitxakayamakāwē, nuitapawakinā.

⁸ Habū txakabuwakubaīmisbuwē taeshū

nukū Shanē Ibu Deus kuxipahairatū ha maewā aību hininipa keska
kupikī

habias shabatiā yura itxapa tenākī
betsabu bika tenemakī inū

buni tenemakī mae ewapa kuashanikiki. Manayukāwē”, iwanā,

⁹ ana nai tsumā ea yuikī: “Mae ewapa kuaya txi kuī tuyabainai shanē ibu
betsa betsapabu hawē hamapaiwē kemui habe txutanamei itsai kemui habe
hawē hawēruamisbu txakabu hatubetā akubaīmisbū uī hawē nui saī iki
kashatzakayamakī ¹⁰ha keska tenekatsis ikama datei txai mapubaūshū yuikī:

‘Yuu, yuu. Babilônia mī mae ewapa kuxipabiakē
hawaira Deusū kupikī mia yamawashuki.’

11-13 Ouro mane inū, prata mane inū, nēkati hawēru karuhaira inū,
txuri mane hushupa bemisbu ana tsuā biama ishākanikiki. Ha inū,
tima tari pepahaira inū, txasha tari betsa ushna duakabi betsa taxipa
bemisbu inū, hi ininipa mabu inū, elefante makushpi txaipahaira hawē
mabu inū, hi pepa mabu karu betsa betsapa bemisbu inū, bronze mane
inū, ferro mane inū, epa hushupa pehaira mabu bemisbu ana tsuā biama
ishākanikiki. Ha inū, betsabū canela hawē piti nis pehairawati inū, piti nis
wati betsa betsapa inū, inīti betsa betsapa bemisbu inū, uva vinho inū, piti
sheni pepa inū, shekiwā duru pepa bemisbu ana tsuā biama ishākanikiki.
Ha inū, ina awa inū, txashuwā inū, cavalo inū, hawē tarābaīti inū, yura
betsa hau tsuāra tsuma wanū bibirā hatu ināmisbu ana tsuā biama ishākanikiki.
Haskakē inānanāmisbu mai hirabi anu Babilônia mae
ewapawē taea kashatzakayamai hawē taea saī ishākanikiki, ana hanishū
hatū mabu hari bushū inātimawē taearā, akī yuishākanikiki”, iwanā,

¹⁴ habū mae ewapa ana yuikī:

“Babilônia anuabuū, hamapai bimi xarabu mā hawē kemuhairamis inū
mā abumis mā ana hayamaki.

Dasibi hawē mabu hawēru tibi inū
mabu karu tibi ma benui keyuaki.”

¹⁵ Hanua hamapai pepa xarabu inānanākī pei itxapa bikubaixinabu
ha mae ewapa anuma nāta mapua ana inānanātirubuma uī inū hatu
kupiaiwē taea hatuwē datei nui kashai saī ikī ¹⁶yuikī:

“Aitaa. Aitiī. Mae ewapa kuxipa ha aību hawērua keska
 hanu hiweabū tima tari pepahaira sawekī
 tari ushna duakabi inū taxipa sawekī
 hawē daui ouro mane inū, txuri mane hushupa inū,
 nēkati pepa mane karuhaira sawebiabu
¹⁷ hatū mabuwā hawaira haskashumē?”

ikaibū

habū shashuwā yunumisbu inū, habū shashuwā tuēbaīkī bushkē
 bushkē abaīmisbu inū, shashuwāwē bumisbu inū, iānēwā anu dayamisbu
 nāta mapubaūshū ¹⁸ mae ewapa kuaya txi kuū tuyabainai uū sai sai ikī
 yuikī: “Aitaa. Aitiī. Mae ewapa betsa ana haska keska hayanakamaki”,
 iwanā, ¹⁹hatū beya txibaī mai mixpu kuru maputukui kashai saī ikī bis
 ikī yuikī:

“Aitaa. Aitiī. Dasibi shashuwāyābu Babilônia anu kashū
 hatū mabu pepa hawērua inānanātā
 pei mirima bibirā bibiranaibu ha mae ewapa ma hawaira
 yamashuki”, akī yuishākanikiki, ea waya

²⁰haskaya hui betsa kaī txani:

“Nai anuabu inū, mā Deusunabu meribibu inū,
 mā hawē hātxa yuishunikabu inū,
 mā Jesusū kuxipayaburā,
 Deusū na mae ewapa txakabuhaira kupikī
 matuwē dabanā shūska sinatakī ashanaiwē taea maturā,
 benimai xinā txākākubaishākāwē”, ikai nīkatā ē matu keneshunaii.

²¹Hanushū nai tsuma betsa kuxipahairatū hawē deneti mixkipawā
 binibaīkī iānēwā anu urēkī pukushū yuikī:

“Na mixkipawā iānēwanu ē pukushu keska
 ha mae ewapa Babilônia tsuā ana uītiruma ipakeshanikiki.

²² Ana benimakī harpa mimawati mawaibu inū,
 teperewe xarabu mawaibu inū,
 trombeta mimawati mawaibu inū,
 mimawati betsa betsapa mawaibu matū mae ewapa anushū
 ana hawa mimawabuma ishākanikiki.

Ha inū, hamapai mabu betsa betsapa wamisbu
 matū mae ewapa anu ana haska tibi daya hayama iriashākanikiki.
 Ha inū, piti pepawai mixki denetiwē dayaibu
 hawē hui dēke ikai tsuā ana nīkabuma iriashākanikiki.

²³ Ha inū, hunī aību aīwākī
 hawē haibuaibu beyusmaya benimai txikixtapamisbu
 tsuā ana nīkama iriashākanikiki.
 Ha inū, matū mabu inānānānika kuxipabū

mai hirabi anu hatu pashkashūmis inū
 habianushūri mai pakea tibi anua beaibu
 mukayakī hatu parāmisbuwē taea
 matū mae ewapa anu tsua ana hayamakē
 ana tsuā bī txashawakī dekuabuma iriashākanikiki”,
 hatu haska washanai uīmakī ana ea yuikī:

²⁴“Ha mae Babilônia anushū Deusū hātxa yuishunikabu inū ikūwaību
 betsabū Jesus txibaību inū yura betsabu hatu tenākī habū himi
 haba wamisbuwē taeshū na mae ewapa haki sinatakī Deusū kupikī
 yamawashanikiki”, ea wa

19 ¹hanushū ē nīkaya nai anua tsuara mirimabū yuikī:
 “Aleluya! Nukū mekenika Deus nū kēwaiī.

Duapa kuxipahairatū nū hawenabu nuku mekepakeshanikiki.
² Ha inū, yura dasibibu unāshū kaneama kupimiswē taeshū
 mae ewapa aību hininipa keskatū yurabu dasibi
 txakabuwamakubainai ma kupikiki.
 Ha inū, aību hininipa keskatū Deusū tsumabu tenākubaīmiswē
 taeshū
 Deusū hawē mae ewapa haki sinata paepakī yamawaikiki”, itā
³ hanushū habū ana yuikī:
 “Aleluya! Deus pepahairaki.

Ha mae ewapa kuī inai hushu puepakeshanikiki”,
 ikaibū

⁴haskaibū ha 24 mekenikabu inū ha hiweabu dabe inū dabetū Deus
 haki tsautiki tsauwa namā dāti iki maiki beti ishū kēwākī yuikī: “Hau
 haskanūwē. Aleluya! Txanima Epa Deus pepahairaki”, ikaibū ⁵ē nīkaya
 ha Deus tsauwa namanua hui betsa tashniriakī yuikī:

“Mā Deusū tsumabuū, mai hirabi anua betsabu
 mā shanē ibubu inū betsabu mā shanē ibubumā
 Deusū kuxipaki mesekī duawai pepakī kēwākubaīkāwē”,
 ikaibu uīkī nīkatā ē matu keneshunaii.

Deusū txashuwā bakebetā ikūwaībū habetā pishākanikiaki, na hātxarā

⁶Hanushū ē nīkaya yura mirimabu hātxai hene diri ikai keskawē inū tī
 ikaikainai keskawē yuikī:

“Aleluya! Nukū Epa Deus kuxipahira dasibi binu keyua
 ha bestitū nuku dasibi mekei ma shanē ibui taeikiki.
 Pehairaki. Kēwanākāwē.

⁷Aību hawē bene huabe hiwenū, iwanā,
 hawē hamapai pewakī akawai
 Jesusunabu habe hiwekatsis ikanikiki.
 Ha haskarā, Jesus Cristo txashuwā bakē

hawenabu niti akama habe hiwemashanikiki.

Haskakē benimai xinā txākaī tse ikī

Deus kewanākāwē.

⁸ Tima tari hushupa txashakapa pehaira

ha Deusunabu meribi habū hatū xināwē kaneama txibā pewamisbū
hau sawenūbū, iwanā,

hatū hiwea meribi unāmati ha tari ma hatu inā saweabuki”,
ikaibu ē nīkashuki.

⁹ Hanushū nai tsumā ana ea yuikī: “Deusū hātxa kayabi ē
mia yuiā nīkatā keneriwe, eskarā. Txashuwā bakē hawenabu
nai anu habe hiwemanū, iwanā, hatu itxawashū habetā pirā,
benimatxakayamashākanikiki”, ea haska yuiaya

¹⁰ kēwānū ika hawē tae namā ē dāti itanaya ea nemakī yuikī: “Eki
haskayamawe. Mia inū Deusunabu betsabū Jesus Cristo txibākī hawē
hātxa yusīmisbu keska eāri Deusū hātxa bunika ē hawē tsumariki.
Haskakē ea kēwāma Deus besti kēwāwē”, ea washuki.

Haskarā, tsuabura Jesuskiri kakape Yushī Pepatū shabakabi hatu
xināmaya habu yusīnābu hakiri tyanikī banabimabaūmisbuki.

Cavalo hushupaki katsaūtā txakabubu kipi kanikiaki, na hātxarā

¹¹ Hanua nai bepemanaya shanē ibu hawē kena Txanima Hātxa
Kaneisma cavalo hushupaki katsauwa ē uīshu matu yuinū nīkakāwē.
Shanē Ibu pepatū yurabu unāti wai hatube detenamēnū ika
ikairā, ¹² hawē beru txasharā, txi here keskaki. Ha inū, shanē ibu
kuxipahairaiwē taea Shanē Ibū maiti itxapa maia hayaki. Ha inū, hawē
hunea kena ha bestitū unaī ha kena haska haki neaki. ¹³ Ha inū, hawē
tari sawearā, himiki pukua saweaki. Ha inū, hawē kena betsarā, Deusū
Hātxa Kayabiki. ¹⁴ Ha inū, hawē soldadobu nai anua tima tari hushupa
pehaira hawa detsisma saweari cavalo hushupabuki katsaumea hatxū
kaībaīkī hatū Shanē Ibu txibābaīkanikiki. ¹⁵ Ha Shanē Ibu kairā, shanē
ibu yununika mane kuxatia inū hawē hashpa anu nupe txaipa kenuhaira
kaīa tukūwā hawē habū Deus nīkaisbuma mai hirabi anuabube hatube
detenamei kairā, haskawē taea ha Shanē Ibu kayabistū hamebi ha hatuki
Deus sinatai hatu uīmakī haska uva vinho tsinikī pema pema amisbu
keska wakī Deus kuxipa binu keyuatū hawē pubē pae hatu memai
kaikiki. ¹⁶ Ha inū, hawē kena mestenepa Dasibi Shanē Ibusu Inū Dasibi
Yununikabu Binukī keyuaki, ika hawē tari txaipaki inū hawē kixi kateki
ha dabeki hawē kena neaki.

Jesuski habu haki sinataibu hatu maemanikiaki, na hātxarā

¹⁷ Hanushū ē uīayā nai tsuma betsa bari merā nishū dasibi habu peiyabū
pisi pimisbu nai natukanu nuyabaūmisbu hatu kenakī hui kuxipawē yuikī:

"Nenu bei neri itxai bekāwē, hau Deusū matu pimanūnā. ¹⁸ Habube Shanē Ibu detenamekī maema habū namirā, shanē ibubū nami inū, soldadobu habu shanē ibubū nami inū, hamapai huni kuxipabū nami inū, cavalo nami inū, dasibi cavaloki katsaumeabū nami inū, hunibū tsumabū nami inū, tsuā tsumabumā nami inū, hamapai yura betsabu Deus nīkaisbuma Jesusū hatu maema habū nami pitxakayamakāshunā", ikai ē nīkashuki.

¹⁹ Hanushū ana ē uīayā yuinaka mese atimapahaira inū, shanē ibubu mai hirabi anua inū, hatū soldadobu itxa ha cavalo hushupaki katsaumea hawē soldadobuya hatube detenamēnū ika itxa maniabū ²⁰ ha parā hātxa yuishunikatū yuinaka mesē besuuri atimaska betsabu betsapa tsuā atiruma wakī habu yuinaka mese atimapahairatū kena habu hē iyamama inū hawē dami kēwāmisbu hatu parāmiswē taeshū parā hātxa yuishunika Shanē Ibu binuatū tsumabū atxikī yuinaka mese atimapahaira habe atxitā nīkaibu hanu iā enxofre paxinipa menui here hi hi ikai anu ha dabe hatu putabu ²¹ cavaloki katsaumeshū hawē nupe txaipa hawē hashpanu tukuāwē dasibi yura betsabu Jesusū hatu detekī keyukē peiyabū dasibibu habū nami pi shuku dakakī yani waibu ē uīshuki.

1.000 ano Jesus Cristo shanē ibushanikiaki, na hātxarā

20 ¹ Hanushū ē ana uīayā nai tsuma betsabu nai anua butukirākī ha kini keyatapa shākīhaira hawē bepēti chabe inū mane dispi txiwetameya ewapa tsuma ē uīshu matu yuinū nīkakāwē. ² Ha nai tsuma hukiranā, yuxibu sheanā ha dukū dunutā parananaī taeni hawē kena dabe Diabo inū Satanásrā, atxishū mane dispiwē neshatā 1.000 ano ³ kini keyatapahaira anu urēshū hawē beputiwē bepukī mestēhairawatā hawē unātiwē beputiki tsamīkī unāti watā 1.000 ano bitxitā hanu mekekubaishanikiki, hau ana mai hirabi maniabu hatu parāyamanunā. Hakia ha 1.000 ano keyukainaya hau ana hatu haskarawanū hawa wama kaīmatā ana hatishuīra bari Satanás yunuama ishanikiki.

⁴ Hanushū habū hatu unāti washanai haki tsauthū unāti wati habū hatū kuxipa biaibu ē uīshuki. Ha dikabi Deusū yusīa txibākī txituāma Jesuskiri yusīkubainaibu habū bushka teshteabu hatū yushū ē uīshuki. Habu ikirā, ha yuinaka mese atimapahaira inū, hawē dami kēwābuma inū, yuinaka mese atimapahairatū enabu unāti habū betükiki inū hatū mekē petxiki hatū kene netāmakī amama ikubainimabuki. Haskawē taea ana besteī benibaū 1.000 ano Jesus Cristobe shanē ibushākanikiki. Haskaibu ē uīshuki, ⁵ habu dukū mawakubirāpaunibu besteī taeirā. Hanua 1.000 ano keyui maekainaya ha mawanibu betsaburi bestēriashākanikiki. ⁶ Ha inū, Deusū hawenabu wakī meribi wanishū habu dukū bestēwanā, benimahairashākanikiki. Haburā, ana hawa hatū kuxipa mawa dabeki hayamahaira ishākanikiki. Haskawē taea Deus inū Jesus Cristo dayashuni hātxashuni besti habe shanē ibui 1.000 ano habe shanē ibushākanikiki.

⁷Hanushū ha 1.000 ano binukainaya mai kini keyatapahaira anua hawē nai tsuma Satanás Deusū mistumanishū kaīma ⁸tashnitā nawabu dasibi mai hirabi anu hiwebaunabu anua tibi hatu parākī ha mae Gogue inū Magogue anua hawenabu soldadobu itxapawakī iānēwā keshanua maxiti wakī habube detenameti itxawashanikiki.

⁹Mai hirabi anua bui Deusunabu hatu manakai itxabu inū ha mae ewapa Deusū abuhairai ha dabe keshei beabu anu Deusū nai anua txi here hatu anu puta hatu kuakī yamawatā ¹⁰hanu ha iā hanu enxofre paxinipa menui here hi hi ikai anu yuinaka mese atimapahaira inū parā hātxa yuishunika nai tsumabū urēnibу anu Satanásri ureā haria bariri inū mexu merā niti akama Deusū hatu isī tenematxakayamashanikiki, hawa huírukūti hayama niti ikama akiba akinā.

Hawē henekī mawanibu nukū Shanē Ibū hatu unāti washanikiaki, na hātxarā

¹¹ Hanushū Shanē Ibu haki tsauti hushupa hawēruahaira nukū Shanē Ibu haki tsauwa ē uīshuki. Tsaukē bari inū, ushe inū, bixi inū, mai keyu tsekebaini nixmai yamakainaya ¹²hanua dasibi shanē ibubu inū shanē ibubuma mawanibu ana bestētā Shanē Ibū besuuri mapuabū hawara betsa betsapa akubainibu Deusū haki kenemis una itxapa bepētā hanua una betsa tsuabūra Deus txibākī Jesus ikūwāi niti ikama Deusbe hiwekuīshanaibu habū kena Deusū haki keneriakubaīmis una betsa hawē hiwemati kene bepēriashū ha habu hiweshū haska wamisbu hatukiri ha unaki kenekubaīmisshū dasibi mawanibu ana bestēa mapuabu habis hatu yuikī hatu unāti wakeakeaya ¹³iānēwā batapa anua mawanibu inū hanu mawabu bumisbu anua mawanibu habu Deusū bestēwātā itxawashū haskarara hiwekubainibu habu tibi unāti wakī pepabu inū txakabubu hatu kupiaya ¹⁴hatū hatu mawamanika inū hanu mawabu bumisbu anu ha iā hanu menui here hi hi ikai anu hau dabeki mawakī menunūbū hatu ureā ¹⁵tsuabūra Deus txibākī Jesus ikūwābuma habū kena Deusū haki kenemis una anu habū kena hayama ha iā hanu menui here hi hi ikai anu ma hatu puta keyuabuki.

Jerusalém bena Joāonē uīnikiaki, na hātxarā

21 ¹Ha haskaibutiā habu dukū bari inū, ushe inū, bixi inū, mai damiwani bepemanai shabakainaya iānēwā batapari hayamaya habiatiāri ana uīkī nai bena inū mai bena tashniriai ē uīriaxinaki.

² Hanushū ana betsa tashnikiranai uīkī aībū huni benewanū, iwanā, hawē beneki nukui kanū ika hawēruai keskamis Jerusalém maewā bena ma dasibi iruya pepaya Deusū nai anua buteaya ³shanē ibu haki tsauti anushū hui kuxipawē yuiai ē nīkaya: “Uīa. Na maerā, haki, ha merā yurabube Deus hiwepakeshanairā. Hawē hatube hiweirā, hawenabubes ishanikiki. Deus ha besti habū mekenika ishanikiki. ⁴Haskawē taea habu kashamisbu hatū beū tashka watā ana mawa hayama inū, ana saī ikama inū, kasha hayama inū, isī hayama dasibi haska Deusū hawē bika hiweti wani beshtekī ana ha hayama waki”, ikaya

5 hanua shanē ibu haki tsauti anushū nukū Shanē Ibū ea yuikī:
“Txanima hātxa xinā kaya ē mia yuiai keneriwe, eskarā. Uĩa. Eānā, dasibi
ē bena wakī keyuaii”, itā

6 ana ea yuikī: “Dasibi haskashanai ē yuinirā, ma ē akī keyuaki. Ea
dukū ē ini inū niti ikama ē hiwepakeshanaii. Tsuabūra ūpush akatsis
ikī manuaibu keska ea anu beaibu ē hatu hiwea ināshanaii, hawa hatu
pakamamarā. 7 Ha inū, tsuabūra ea danāma habū maemakī binumisburā,
ea ē hatū mekenika Deus ikaya habu ē bakebu na mae bena anu
hawa benuama ebe hiwei ikibi ipakeshākanikiki. 8 Hakia hamē ekiri
hātxabiai eki dakemis inū, eki petxia hawa xinaīsbuma inū, yura betsabe
danānanāmisi inū, yura betsabe tenāmisbu inū, txutanamebaūmisbu inū,
mukayakī Satanásā kuxipa yukamisbu inū, yushī dami betsabe kēwāmisbu
inū, txani txakabaūmisbu habu dasibi ē kupia hanu buirā, ha iā hanu
enxofre menui here hi hi ikai anu ha hatū dabeki mawa meshākanikiki”,
ea wa ē matu keneshunaii.

9 Hanushū sete nai tsumabū ha sete Deusū yurabu hawē henea kupiti
mese kētxa betsabe mata tsuma eki nukushū ea yuikī: “Txashuwā bakē
aīyāshanai yusikī mia kayatiwamanū nerishū uīyuwe”, iwanā, 10 ha
nai tsuma ē yushīki nukushū nama keskawē mati keyatapa anu ē yushī
ea iyushū Jerusalém maewā pepahaira meribi Deusū nai anua buteai
ea uīmaxina matu yuinū nīkakāwē. 11 Hawē maewā txasharā, Deusū
shabawaki. Nēkati betsabe jaspe kasmai cristal karuhaira beshnā bixtu
keska bakamanai txashamai ē uīshuki. 12 Hawē kene keyatapa kuxipawē
dakēbauna inū, hawē hikiti shui beputiya 12 hayaki. Ha inū, ha hikiti
shui tibi anu nai tsuma betsā keshea inū hikiti shui mamaki tibi Israelī
12 bababu shukua tibitū habū hatū kena betsabe tibi kene hayaki. 13 Ha inū,
bari huakiri lesteuri hikiti shui dabe inū besti haya inū, norteuri habiatiri
haya inū, sulkiri habiatiri haya inū bari hikiaikiri oesteuri habiatiri
hayariki. 14 Ha inū, hawē kene keyatapa hawē kuxipa wati 12 mixkipawā
hawē mestēwākī tsamabauna keneyaki. Ha inū, txashuwā bakē 12 tsuma
kuxipayabū kena tibi mixkipawā tibiki nea hayaki, hatū kenarā.

15 Hanua ha nai tsumā ea hātxa waitū maewā inū hawē hikiti shui
inū hawē kene kawana tananū, iwanā, hawē tanati tawa keska ouro
tsumashū 16 hawē tanashuki. Maewā hawē txaipa inū hawē hashpa inū
hawē keyatapa hawa binuama habiatishūbus 2.200 quilômetro iakea
hayaki. 17 Hanushū kene hawē hashpari tanashuki. Hunibū tanamis keska
wakī nai tsumā ha tanatiwē kene hawē keshtu 64 metro tanashuki.

18 Hawē kenekiri matu yuinū nīkakāwē. Ha dukū mae hirabi ouro keska
dasibi taxipa txashahairaki. Ha inū, hawē kenerā, jaspe nēkati nāketapa
beshnā karuhaira kenekawana hayaki. 19 Ha inū, mixkipawā habuki kene
tsamabaunabu nēkati karuhaira tibiwē dauyaki. Mixkipawā ha dukū jaspe
nēkati hayaki. Ha segundo safira nēkati nāketapa hayaki. Mixkipawā

ha terceiro calcedônia nēkati hayaki. Ha quarto esmeralda nēkati nāke kurupa hayaki.²⁰ Ha quinto sardônica nēkati hayaki. Ha sexto sárdio nēkati hayaki. Ha sétimo crisólito nēkati paxinipa kurupa hayaki. Mixkipawā ha oitavo berilo nēkati ākunepa hayaki. Ha nono topázio nēkati hayaki. Ha décimo crisópraso nēkati ākunepa beshmas hayaki. Ha undécimo jacinto nēkati nāke beshmas hayaki. Ha 12 mixkipawā hawē henea ha duodécimo ametista nēkati minanepa hayaki.²¹ Ha inū, ha 12 beputi tibirā, pérola txuri mane ewapahairabuki. Ha inū, maewā hawē niti bai kayarā, beshnāhaira ouro has bishtu keska bakamanaikiki.

²² Ha inū, Deusū maewā bera hirabi anushū Epa Deus Shanē Ibu binu keyua inū hawē bake txashuwā habu kēwākubaímisbuwē taea hawē kēwāti hiwe hayama ē uishuki.²³ Ha inū, ha maewā anurā, Epa Deus hawē kuxipawē txashahairamis inū txashuwā bake bī keskai txashai hi imiskē ana bari inū ushe hawē txasha ana habu hayamaki.²⁴ Haska inū, nawabu dasibi ha maewā anu mapuirā, bī txasha keskawē mapushākanikiki. Ha inū, shanē ibu Deusunabu mai hirabi anuabū hatū mabu pepa Deus ināshākanikiki.²⁵ Ha inū, hawē beputirā, shaba ikibi ikawē taea bepēmanaibi bepēmanaki, hawa ana yame hayamawē taearā.²⁶ Ha inū, beputi shui anu hikikī nawa betsapa betsapa xarabū Deus kēwākī dasibi hawē hawērúa hayabu inanū ika hikishākanikiki.²⁷ Haskabiakē tsuabura atimapamisbu inū, hawara Deusū danāmis amisbu inū, habu txani txakamisbu habu hari hikitaskama ishākanikiki. Hakia hamē habu hikirā, tsuabūra kena txashuwā bakē hiwe kuña una merā Deusū netāni habu besti Deusū mae bera anu hikishākanikiki.

22 ¹Hanushū shanē ibu haki tsauti Deus inū txashuwā bake haki tsauwabu anua hene hiwekuña haya kawana beshnā pehaira bishtu keska nai tsumā ea uimashuki.² Haska ha bai kaya namakis hene kesha uke dabebi hawē hiwemati hi mapubaina ē uishuki. Hawē bimi betsapa betsapa ushe tibi betsapa maei bimimisbuki, hau Deusunabū pipakeshanūbunā. Ha inū, habia hi peiwē yurabū hamapai betsapa betsapa tenekubainaibu hawē peiwē shushatirabuki.³ Ha inū, Deusū mae anu hawa yupukunāti hayamaki. Ha inū, shanē ibu haki tsauti anua Deus inū hawē bake txashuwā bake tsauwabū ha mae merāshū Deusunabū habū hatu kēwākubaishākanikiki.⁴ Haria Deusbe beisinā dabeshākanikiki, Deusū kena hatū betükuki nea hayarā.⁵ Hari hiweabu anu ana yame hayama inū hanu hiweshū nukū Shanē Ibu Deus hatu hiwemakī hatu shabawashükē habu habe shanē ibui heneama ipapakeshākanikiki. Haskawē taea ana barī txasha inū bīmā txasha hayama ishākanikiki.

Jesus ana hushanai ma kemaikiaki, na hātxarā

⁶Hanushū nai tsumā ea ana yuikī: “Txanima hātxa ē mia yuiai nīkawe. Nukū Shanē Ibu Deusū hawē hātxa yuishunikabu hawē hātxa hatu

yunumistū haskarara samama ishanai hau hawē tsumabū yusishanū, iwanā, ē hawē nai tsuma hawē hātxa eari yunushuki, ē mia tapīmanunā. Deusū txanima hātxa tibi yubakatā ashanai ē mia uīmashu ē mia yuiai nīkatā ikūwāriwe”, ea waya

⁷Jesusūrī ea yuikī: “Uīa. ē samama ana kashanaii. Haskakē na hātxa haskarara inūbariaikiri txanai kenekī mī una wairā, tsuabūra ikūwākī txibāshanaiburā, Deusū hatu benimawashanikiki. Manayuwe”, ea washuki.

⁸Ē Joāonē dasibi na hātxa nīkakī na betsapa uīkī keyui benimai huīti xinā txākāi nai tsumā ea uīmakubaīshu kēwānū ika hawē tae namā ē dāti ikaya ⁹ea nemakī yuikī: “Haskayamawe. Mia keska eari ē Deusū tsumaki. Mī betsabu Deusū hātxa yuishunikabu betsā inū dasibibū na hātxa kenekī mī una wai habū txibāshanaibu keska eari ē hatu keskaki. Deus besti kēwāwē”, ea watā

¹⁰nai tsumā ana ea yuikī: “Dasibi ē mia uīmashu haska inūbarikiki. Haskawē taeshū na Deusū hātxa huneama na mī una wai ma bari keyui kemai hawē unāshākanikiki. Ana huneama shabakabi haska tibi kaīkükaini deskekūkaīshanikiki. ¹¹Haska inū, tsuara txakabui hiwearā, hatu beshteyamawe, hau habiaska txakabu txibaī hiwenūbunā. Ha inū, tsuara atimapu hiwearā, hau hawē atimapu txibaī hiwepakenūbūwē. Ha inū, tsuara pepai hiwekatsis ikirā, hau pepa besti wakubainūbūwē. Ha inū, tsuara meribi Deusunabuirā, haska Deusū abuai keska hau ikubainūbūwē”, ea waya

¹²Jesusū ana ea yuikī: “Uīa. ē samama ana kashanaii. Kakinā, hatū manakuti tibi ē hatu bushūshanaii, haska tibi hiwemisbu keska hatu inā kairā. ¹³Ea dukū ē tashnini inū ē hawē henea debesekeaki. Ha inū, earā, ea dukū ē ini niti ikama ē hawē heneaki. Ha inū, ea dukū ē ini niti ikama ē hiwepakeshanaii”, ea washuki.

¹⁴Uīwē. Tsuabura benimati hayarā, hatū tari patsa keska wakī habū xinā kayabiwē Jesus ikūwākī txakabu Deus buamakubaīmisbu hawē mae bena anu hikitā habu besti pekī hawē benimai hiweti hi bimi pikubaīshākanikiki. ¹⁵Hamē betsaburā, Deus danākī hamapai txakabuwamisbu inū, mukayakī Satanásā kuxipa yukamisbu inū, txutanamebaūmisbu inū, yura betsā tenāmisbu inū, yushī dami betsā kēwāmisbu inū, dasibi hamapai tibi abubaūmisbu inū, txani txakamisbu habu haskamisbu besti baxikushākanikiki, habu Deusū mae pepa anu hikiamarā.

¹⁶Hanushū Jesusū ana ea yuikī: “Earā, Davī baba inū pena bixi txashahairamis keskatū ē Jesusū ē mia yuiai nīkawē. Deusunabu itxamisbu betsā betsapa anu haska ē uīaī mī hatu pewakī e imashanū, iwanā, ē nai tsuma ē mia anu yunua haska dasibi mia uīmashuki, hau ē hātxa mī hatu bumashanunā”, ea waya

¹⁷hanua nū Txashuwanē aīnē habū nū ikūwaibunā, Yushī Pepabetā Jesus yuikī: “Huriwe!” nū ikaya tsuabūra nuku nīkakī: “Hau huriñuwē!” hau irianūbūwē. Ha inū, tsuabura ūpush manui keskakī Deus benakī Jesus txibākatsis ikī hau ikūwanūbūwē. Haska watā hawē ūpush hiwemati haya hau aki benūbūwē, hawa pakamarā.

¹⁸Na hātxa dasibi Deusū ea bebükiri uīmashu nīkatā ē matu yuiai nīkairakawē. Na dasibi hātxa Deusū ea yuishuyabi parananākī tsuabūra ibubis hatū hātxa kenekī ana unakia kene txitxikī ewa watā yuikī: “Narā, dasibi Deusū hātxaki, txanimarā”, itirubu bebükiri ē matu mesewaii. Tsuabūra haska washanaibu hatu kupikī ha itxakawati betsa betsapa ea yusishuwē Deusū ana kupiti betsawē hatu kupishanikiki. ¹⁹Ha inū, tsuabūra na hātxa Deusū ea yuishu ē una washukia ha unakia hātxa betsa tere akaibuwē taeshū Deusū hawē benimai hiweti hi bimi haki tanabiayama hatu mebītā hawē mae pepa anu na unaki ea kenemashu keska wakī Deusū hatu hikimama ishanikiki.

²⁰Na hātxa hatū ea pewamaitū yuikī:

“Txanima ē samama ana kashanaii”, ikaki.

Habiaskaki. Nukū Shanē Ibu Jesus Cristoō, menā hawaira huriwe, nū mia xinaīnā.

²¹Nukū Shanē Ibu Jesus Cristoō hau matu dasibi hawē pepawē duawakubaishanūwē.

Ea uīmakubirāshu ē hātxa txanimarā, hatiski.

João